EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 9 pessetes trimestre

ANY VI • Barcelona, dilluns 4 de Janer de 1909 • NUM. 1.054

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ Y A UN VOLUM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

Pianos de lloguer
CHASSAIGNE FRÉRES

Cordes verticals, a 12'50 pessetes mes — Cordes creuades a 15 pessetes mes
Afinació a cárrec de la casa: PASSEIG DE GRACIA, 34, ENTRESSOL

Grans magatzems **EL SIGLO**
REIS
GRANDIOSA EXPOSICIÓ Y VENDA DE
JOGUINES

Durant els dies 4 y 5 de janer estarà obert l'establiment fins a les
Dèu de la nit
La majoria de les seccions instalades en la planta baixa se dedicaran a la venda de
Joguines y articles pera regal
A les doize del matí se tancarà la venda a les seccions instalades en els pisos

Liquidació de Models y Confeccions de temporada, pera cavallers, senyores y nens — **New England** RAMBLA DE CATALUNYA, NÚM. 10
Se recomana visitar els aparadors

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA
MOTORS
A GAS, BENZINA, GAS POBRE, ETZ.
Preus económics y resultats garantits. Nombroses referencies.
DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
CORTS, 586. -- BARCELONA

MAQUINES PERA COSIR
MAQUINES PERA FER MITGES
BICICLETES
Santasusana Carme, 34
Casa de confiansa, fundada en 1870.-La més antiga d'Espanya

ACADEMIA
Arcs, 7, pral. (Plassa Santa Agna)
FUNDADA L'ANY 1879
Càlcul mercantil, Teneduria de llibres. Reforma de lletra, Correspondencia comercial, Idiomes, per professors extrangers, Ortografia, Mecanografia y Taquigrafia. Centre d'ensenyansa práctica y breu, pel sistema intuitiu aplicat individualment, aquesta Academia's distingeix pel nombre suficient de professors especialistes pera atendre degudament les classes, obertes des de les nou del matí a les onze de la nit. Completa independencia pera'ls alumnes majors d'edat.
COTS

La Rondalla del dijous
Per NOIS y NOIES
No més val **10 céntims** *cada setmana*
La vigilia dels Reis surt el número 1
Dipòsit: L'AVENÇ
Rambla de Catalunya, 24

La vida barcelonina

(BALANS SETMANAL)

En aquestes cròniques de la vida ciutadana, hem de posar, al marge dels fets que passen, ràpids, l'impresió personal de un comentari. Sobre'ls fets de la setmana direm la paraula nostra, modesta, cordial y sincera. Esculpirem unes petites lloses de marbre sobre la successió cronològica dels dies.

¡Amic lector: una estreta de mà, ben efusiva, y comensem la tasca...

La nit de Nadal no és ni deu ésser la forsada alegria plebeia del soroll de carrer, la grollera gatzara d'una nit de fret passada sota les estrelles. La nit de Nadal és y deu ésser l'acoblament familiar en les llars venturoses, al voltant de la taula domèstica, ont se retroben les persones disperses que duen la mateixa sang y que serven l'escalf dels mateixos records y amors. Y tot això ab el sant pretetx del mite religiós. segons el qual nasqué en el portal de Betlem el fill de Maria.

Festes de pau y de repós, les festes de Nadal són ennoblidores. En mitg d'un món ont tenen encara forta realitat les miseries y les tristeses, Nadal du serenitat als fronts y joia als cors. Sembla que una halenada de bondat passi per la terra enfredorida. Sembla que per un dia no hi hagi malicies al món. Fins els nuvols són amables y bons aquell dia. El poeta Maragall ho ha dit bellament:

Els núvols de Nadal no sé que tenen
que són manyacs: no posen
gens de malicia al cel:
pel blau purissim dolsament s'estenen,
a la llum de la posta suaus s'encenen
y de nit deixen veure algún estel.

La ciutat de Barcelona pot estar contenta de l'alegria culta ab que celebra'l seu Nadal. No ofereix ni escàndols públics, ni escenes baixes, ni colles ubriagues que passen pel carrer cantant cansons obscenes...

Pera aquests dies serens, íntims, familiars, és una lectura excelsa la de «La vida austera», den Pere Corominas.

Ha fet en Pere Corominas un llibre magnífic, un llibre memorable, que honra al seu autor, y que és una gloria pera les lletres catalanes.

Es un llibre de moral, de moral austera. En els nostres temps! Al llegir els fulls d'aqueix llibre bell y fort, sembla que se alsi davant nostre l'ombra d'un moralista de les edats passades. Però, no; que si l'obra és en certa manera inactual, no és una obra de moral pretérita; és, al contrari, una obra de la moral de l'avenir. Una moral sana, alegra, ab llum y ab sol y ab sang, sense renunciaments y sense estèrils y malaltisses mortificacions. A l'austeritat xorca, antipàtica y antihumana de les velles morals religioses, en Corominas hi oposa l'austeritat feconda, alegra, essencialment humana, de la nova moral.

Es el llibre den Corominas un tònic espiritual d'alta eficacia. Ens ensenya a estimar la vida, a obtenirne infinides gaubanses, a arrencar de la pedrera de la existencia nostra les pedres de la felicitat.

Potser és un temperament místic en Pere Corominas. Mes és, no un místic contra la vida, sinó un místic de la vida; no un místic del cel, sinó un místic de la terra.

Llegiu l'obra. Y un gran consol devallará a les vostres ánimes.

¿Per qué no s'han de suprimir les tradicionals inocentades? Fixeuvoshi: les inocentades són una manifestació de grolleria y d'incultura.

Ho són les inocentades infantils de carrer. Ho són les inocentades teatrals. Ho són les inocentades periodístiques.

Hi ha res més inconvenient y ineducat que la costum que té la quitxalla d'enganxar penjolls grotescs a les faldilles de les dònes? Es digna aquesta costum de cap pais civilisat?

Les vetllades teatrals d'Inocents tampoc són recomanables. Venen a honorar la poca-solta. El públic, quan no s'aborreix, riu una mica. Però, en la gran majoria dels casos, és per aquella dita de que tan fa riure la gracia com la poca gracia.

Y les inocentades periodístiques? Nosaltres les trobem insultants pera'ls lectors. Si no l'enganyen, resulten sobreres. Si l'enganyen, resulten burles indignes. Els diaris que s'entretenen en publicar inocentades, quasi sempre insípides, demostren tenir un trist concepte dels seus lectors. Y els lectors mereixen realment aqueix concepte soportant les inocentades.

Les inocentades se podrien mitg consentir si tinguessin gracia. La gracia, el talent còmic o humoristic, pot fer perdonar moltes coses. Peró la gracia, pobreta, és la més ofesa per les inocentades habituals.

La feta de la Junta municipal rebutjant, en totalitat, en bloc, els pressupostos que l'Ajuntament presentava, ha estat el principal tema ciutadà de debat y de conversa.

Es mereixedora de les més indignades censures la Junta municipal. Altament censurable és la conducta dels vocals associats, pobre gent que no sab lo que té entre mans, y que vota, no posantse la má sobre'l cor, sinó posàntsela sobre la butxaca. Més, molt més censurable encara és la conducta dels regidors lerrouxistes, que per conveniencies de partit s'avenen a enfonzar coses directament relacionades ab les idees que ells diuen professar.

Aqui'ls teniu als homes directors del lerrouxisme, tan dolents com ignorants. Anaren contra'l descans dominical, pera fer capta de vots entre'ls industrials que no volen que'ls seus dependents tinguin a la setmana la llibertat d'un dia de festa y de repós. Y ara han anat contra l'impost sobre'ls lloguers, que correspón a les noves doctrines radicals y que té un lloc en els programes de tots els partits democràtics del món.

Què trist que és, y quina repulsió inspira, veure com un partit cerca'l seu triomf totjust a costa de les ideies que ha escrit en la seva bandera!

Pera desacreditar els pressupostos s'ha recorregut a les tergiversacions, a la mentida. Aviat tothom se convencerà de la veritat. Y aleshores l'enfonzament dels pressupostos serà una taca sobre'ls autors y cómplissos de la feta de la Junta municipal. L'inconsciencia, l'ignorancia y la mala fe, aliades, han comès un greu delicte contra'ls interessos materials y espirituals de la ciutat.

Ben vinguts, amics aragonesos, a la capital catalana. Ens heu extés la vostra mà franca, y nosaltres l'hem encaixada afectuosíssimament. Axí reb Catalunya als forasters que la visiten.

Diguin lo que vulguin els de més enllà, heu de saber vosaltres, aragonesos, que Barcelona és, avui com ahir, aquell «archivo de la cortesía» de que l'«hidalgo» don Miquel de Cervantes Saavedra parla en el seu llibre universal y immortal. Som amics dels amics, respectem als que'ns respecten, estimem als que'ns estimen. Es cert, y és just, que la nostra dignitat ofesa's revolta quan veus forasteres ens insulten, y ens menyspreuen, y fan escarni de les nostres coses y fins de la nostra ànima. Perquè Barcelona sent un gran amor per les coses seves y per l'ànima propria.

El motiu de les visites de Barcelona a Saragossa y de Saragossa a Barcelona, ha estat la vostra esplèndida Exposició franco-espanyola. Per l'industria, pel treball, per les arts de la pau, s'han sentit germanes les dues ciutats, germans els dos pobles ja lligats per l'historia y per les glorioses y comuns empreses de temps passats.

Guaiteu, aragonesos, Barcelona y la gent de Barcelona. Guaiteu ab els ulls clars, sense passions en el cor y sense prejudicis a l'enteniment. Y estrenyem una vegada més les mans amigues, vosaltres aragonesos y nosaltres catalans.

Hem entrat a l'any nou. La eterna velluria del temps ha rebut l'encant passatger del rejoveniment de cap d'any. Y el vell món y la vella humanitat han fruit el goig de la nova sava y de la nova vida, la frescor matinal d'una anyada que comensa. Girant els ulls anyoradissos vers el passat, hem vist la senectut eterna; però alsant l'esguard enlaire, vers el cel d'aubada, vers els dies que vindran, l'avenir ens ha regalat la visió de grans esperanses, de bells ideals y de belles realitats. Si hem deixat al darrera les coses mortes y les institucions decrèpites, al davant tenim les coses futures, les institucions verges, que demà seran fecondes y donaran esplèndits y saborosos fruits. Hem comprés que lo eternament vell és eternament jove. Són, doncs, joves, el món y l'humanitat.

No trobeu, amics, que és augusta la mitja nit de cap d'any? No haveu observat l'agredols d'una emoció íntima en aquella hora-fita, en aquell instant rapidíssim en que mor un any y un altre naix? No heu sentit aletejar per damunt vostre'ls misteris pregons y anguniosos dels temps de la vida y de la mort?

Quan la terra, fadigada, acaba de recórrer, altre cop, el zodiac, se produeix en l'home un moment religiós. L'home, humil, resa a les forses inconegudes, a les supremes lleis naturals, personificades en divinitats poderoses y fantástiques. Ningú ha expressat tan bé aquest moment de la mitja nit solemnial, com en Guy de Maupassant en «L'èpave»: un anglés y les seves tres filles, sobre la carcassa d'un navili encallat, entre aigua, foscor y silenci, saluden l'any nou, en l'hora tràgica, ab el cant sever del «God save the Queen».

Any nou! Que vibrin ara ab major forsa'ls sentiments generosos: amor generós, odi generós. Que'ls ideals s'enlairin y obrin les seves entranyes en feconda pluja que regui la dura realitat de la terra. Que en aquest any de 1909 vinguin lluites de llibertat y d'avens, pera triomfar o pera fer atansar el triomf.

Y a tu, barceloní, a tu català, a tu, lector, bon any nou. Y a Catalunya vida nova.

A. ROVIRA y VIRGILI

Revista mondial

PARLEM DE PERIODISME?

La prempsa és en el dia d'avui, una de les forses que més se fan sentir en l'evolució de les societats modernes. Els diaris dirigeixen l'opinió pública en tots els paisos civilisats y les idees no han tingut mai cap instrument de difusió tant perfecte y adequat com aquesta fulla quotidiana.

Una lleugera nota comparativa de lo que ha estat la prempsa y lo que és avui, serà, per aquestes raons, una cosa instructiva y interessant.

Dels periòdics europeus, el més vell, segons resulta, és la «Gazette de France», que comensà a publicarse en 1631, ab quatre petites planes que valien dos liards (antiga moneda equivalent a una mica més d'un céntim) y que's publicava setmanalment. Però'ls belgues y els anglesos disputen a Fransa aquesta prioritat. Els primers asseguren que en 1605 comensà a publicarse a Anvers el «Nieuwe Tigdingen», que tenia setze pàgines y suplements de música y ilustracions, y els segons afirmen que'l «Weekly News», que sortí per primera vegada en 1622, és el diari més vell dels europeus.

Després d'aquests, no falta encara l'imprescindible diari de Xina, seguint aquella tan extesa creencia de que la Xina en tots els invents ha d'haver estat primera que Europa. Conten que en 911 ja's publicava en xinesc una mena de fulla que's podria anomenar «Gaceta de Pekin».

Però aquestes primitives publicacions no aconseguiren en molts anys més que una vida precaria y una circulació limitada. En 1830 era encara a Fransa y Anglaterra l'abonament a un diari un luxo sumptuós, que pocs podien pagar. La gent seria que'l tenia, llegia la fulla quotidiana, oficiosa y anodina, ab posar entenimentat y de persona com cal. Després se la deixava als veins o als amics que no tenien la fortuna necessaria pera pagar tal dispendi. Fins poc després d'aquesta època no nasqué'l diari modern, que cambià en activitat y vibració la vella somnolencia de l'ensopida fulla primera.

Però abans d'entrar en aquesta fase de la prempsa, la naixensa del diari popular, diguem qualques paraules de l'anunci.

L'anunci nasqué, naturalment, a Anglaterra. No podia ésser en altra part. L'industria anglesa fou la primera que's donà compte de la forsa de l'anunci en les fulles de publicitat. El primer se publicà en 1648 y el feu posar un cert lord Candish, a qui s'havien robat dos cavalls; seguiren després els apotecaris y els llibrers.

Cap a mitg sigle passat aparegué, primer tímidament, ab hardidesa després, la prempsa popular, la que's feia pera la multitut, barreja de l'informació del dia y de proclames polítiques.

¿Quina és la forsa que representa avui aquesta prempsa? Heusaqui unes quantes xifres pera poder apreciarla.

La Fransa, ajuntathi les colonies compta ab 9,857 periòdics, dels quals París, ell sol, en té 4,678.

L'estatística dels diaris, de les fulles quotidianes, per lo que respecta a tot el món, està encara pera fer. Se diu que són prop de 7,000, dels quals, solament als Estats Units n'absorbeixen la tercera part. El Nord-Amèrica és la terra clàssica del periodisme. Periòdics de tota mena, n'apareixen 21,950 a la Gran República, la meitat a l'Estat de Nova York. Les fulles quotidianes són en nombre de 2,200.

El total de la circulació dels diaris iankis puja a l'enorme xifra de 10,325 milions d'exemplars per any. Els cinc céntims del comprador representen anyalment un gasto de 496 milions de dollars. Les edicions dels suplements del diumenge dels diaris iankis, les d'un sol dia, donarien prou paper pera una biblioteca de 5.900,000 volums de 400 planes.

«The World» de Nova York, en 25 anys ha presentat guany per valor de 80 milions de dollars. Les seves prempses imprimeixen 250 mil exemplars de vuit planes en una hora. Però qui ha donat la més forta impulsió al colossal periodisme nord-americà, és Gordon Bennett, proprietari del diari que's dona com més important del món, el «New-York Herald».

¿Com ha pogut ferse aquest èxit inaudit, com ha pogut crearse aquesta nova forsa poderosa? D'una comprensió extraordinaria de la vida moderna, d'una concepció inteligent de les necessitats, de les exigencies, de les simpaties del món dels nostres dies. La gent més refractaria a les lectures, la més incapàs de trobar gust en un diari pesadament seriós de grans rengleres de prosa acadèmica, ha trobat pera'l seu us la fulla cridanera, ab tituls de pam, ab ilustracions y grafies que fereixen els seus ulls, y s'ha acostumat y no pot passar sense aquest pa de cada dia que és la fulla quotidiana. Y axí la prempsa ha devingut una necessitat pera tothom, pera l'home savi, pera'l menestral, pera l'obrer.

El diari d'informació ha creat un tipu complicat y interessant: el reporter. Aquest prodigi d'activitat—ens volem referir als paisos de vida més intensa ont la prempsa té un major desenrotllo que aqui, aquest obscur héroe del fet divers, del sucés quotidiá, té una historia llarga y gloriosa.

Rüss, el famós reporter ianki, fou qui ab les seves campanyes periodístiques feu enderrocar l'infecte barri novaiorki de Milburg, gloria esplendorosa que honra al seu autor. Lord Russell, anglès, fou un perfecte tipu d'aquests conqueridors de la noticia diaria. En les guerres de Crimea, d'India, d'Austria, de Fransa en 1870, del Transvaal, en totes elles estigué'l famós reporter del «Times», y sempre en el punt més culminant d'una acció. El seu émul del «Daily News», Ardribald Forbes, realisà encara proeses superiors. Per ell, abans que per cap altre conducte, sabé Anglaterra la presa de la capital dels zulús per les tropes angleses, nova esperada ab una ansietat extraordinaria. En 1876, després del darrer combat que posà Serbia a la mercè de Turquia, Forbes, en l'espai de trenta hores, presencià una batalla que'n durà sis, corregué a cavall 190 kilòmetres y telegrafià al seu diari una informació de quatre llargues columnes. Però encara hi ha qui ha fet més: lord Rosselyn, reporter del «Daily Mail», anuncià l'entrada de les tropes angleses a Pretoria cinc dies abans que hi entressin efectivament. En gracia a haver estat profeta, se perdonà al periodista lleuger.

Acabarem aquesta nota donant unes curtes notícies sobre l'estat actual del periodisme en diversos paisos. Un diari sudamericà, «La Prensa», de Buenos Aires, ha sobrepassat a la del Nord. Per quinze céntims dona als seus llegidors 18, 20 y fins 30 enormes planes. Malgrat el cost carissims dels despatxos d'ultramar, «La Prensa» té sempre als seus llegidors al corrent de tots els fets que preocupen al món; ha arribat a rebre per cable fins a 10,000 mots per dia.

La prempsa alemanya és també interessantíssima. La «Gaceta de Francfort», la «Gaceta de Colonia», el «Berliner-Lokal. Anzeiger» y sobre tot el «Berliner-Tageblatt», són fulles d'importancia mondial. Aquest darrer, devegades en l'edició de la nit, publica cent planes, Un veritable tomo.

Les rasses greco-llatines s'han quedat endarrera en aquest moviment del periodisme, l'avantguarda del qual porten Nord-amèrica, Anglaterra y Alemanya.

Però l'hora s'apropa en la qual per tot arreu s'ha d'imposar l'instrument més important de relació intelectual moderna. Al Japó, a l'Egipte, a Persia, a Turquia, en totes les terres que s'obren a la civilisació en les diverses parts del món, la prempsa s'imposa, s'arrela y devé una forsa intensa en la seva vida.

El fet de l'universalisació triomfadora de la prempsa és indiscutible. Una cosa, no obstant, la menassa: el paper dels diaris se fa de la fusta dels nostres boscos, y els boscos s'acaben. Un sol diari ianki gasta en un any per 3.750,000 francs de arbres, y un diari francès necessita 120 mil arbres cada any. En tot el món se fabriquen anyalment 51.678.000 quintás métrics de paper de fusta, lo qual representa un volum de 51,000 metres en alsaria, llargaria y gruix.

Y heusaquí com la prempsa que ha vensut als tirans y als pobles opressors passa'l perill de que la Naturalesa, negantli elements, la deturi y li digui: «No aniràs més lluny».

ELS DARRERS TERRATREMOLS

Els darrers horrorosos terratrèmols d'Italia, donen una actualitat—una trista actualitat—a la següent llista de les grans tremolors de terra que han sofert els pobles.

La simple comparació de les diverses xifres, donarà idea de la magnitut del desastre recent:

Any 1755, a Lisboa causà 50,000 víctimes.
1797, a l'Ecuador, 40.000.
1812, a Caracas, 12.000.
1822, Destrucció de l'Aleppo, 20.000.
1829, a Murcia, 6.000.
1842, a Cab Haitià, 5.000.
1856, a Calabria, 10.000.
1860, a Mendoza (Amèrica del Sur), 7 mil.
1868, a Perú, 25.000.
1883, a l'illa d'Ischsa, 1.990.
1885, a Serinagor, 3.081.
1888, a Yunan (Xina), 4.000.
1891 y 1898, al Japó, 40.000.
1899, Assia menor, 1.609.
1902, a Schemacha (Transcaucasia), 2 mil.
1902, a Mont-Pelée (Martinica), 30.000.
1902, a San Vicente, 2.000.
1902, al Turkestan, 10.000.
1905, a Sicilia y Calabria, 2.500.
1906, a Bosco-Trecase, 300.
1906, a San Francisco, 1.000.

Noves de l'extranger

Sant Petersburg.—El diputat Milionkoff presentà a la Duma una orde del dia censurant la pena de mort, que, diu, causa indignació y dolor a tota la Russia y és contraria a la dignitat d'un pais civilisat. L'orde del dia fou rebutjada y l'oposició en massa abandonà la sala de sessions.

Per torna, els tribunals de Russia pronunciaren el mateix dia (2 de janer), quaranta dues sentencies de mort, y s'executaren vuit reus.

Berlin.—Corre'l rumor de que en breu s'haurà de fer una operació quirúrgica al general Castro, ex president de la República venezolana.

Sembla que l'embaixador d'Alemanya a Constantinobla, ha declarat a la Porta que el seu govern apoiarà a Turquia en lo relatiu a l'aument dels drets d'importació y establiments de determinats monopolis.

Paris.—En el discurs pronunciat per M. Clemenceau davant dels compromissaris pera les eleccions de senadors, s'elogià el règim republicà, que desde 1870 ha enlairat el prestigi de Fransa. Afegí'l que fe del govern: «Nosaltres no volem ofendre ni humiliar; simplement vindiquem l'integritat del nostre dret y complim nostre dever sense vacilacions.» Acabà demanant al còs electoral que li doni la forsa moral comensada pera continuar la seva obra de govern.

Casablanca.—Se diu que pròximament travessará la regió dels «chanias» una enorme caravana en la qual van molts dels servidors del soldà Mulei Hafid, y entre ells algunes dones. Se dirigeixen a Rabat, aont anirà després el soldà. Les autoritats militars «chanias» escortaran a la caravana imperial per les terres del seu districte.

Bruxelles.—El rei Leopold ha instituit un premi de 25,000 francs que's concedirà a l'autor del llibre en que s'indiqui una solució pràctica en el trascendental problema de la navigació pels aires.

Nova York.—Segons estatístiques publicades, els donatius de caràcter benèfic que alguns particulars han fet en els Estats Units durant l'any passat, sumen en conjunt 90,932,000 dollars. Carnegie figura en aquesta estatística ab 7,437,000 y Rockefeller ab 2.934,000.

D'aquesta enorme quantitat s'han destinat a obres d'educació 37 milions y 40 a beneficencia.

Caracas.—El ministre d'Hisenda que fou de l'ex president Castro, ha estat pres y incomunicat, baix l'inculpació d'haver preparat una conspiració pera assassinar a l'actual president Gómez.

El nou govern ha posat en llibertat a 300 individus que havien estat empresonats per en Castro. Se diu que'ls dipòsits d'aquest en diversos Bancs, seran embargats d'orde del nou president.

Viena.—Els periòdics consideren pessimista la situació actual de les relacions entre'ls governs d'Hongria y Austria, sobre tot en lo relatiu a la creació d'un Banc nacional que'ls hongaresos demanen.

Sembla que la majoria parlamentaria no se deixarà convèncer per les concessions militars de caràcter nacionalista.

En el Parlament austriac s'han fet dures censures contra l'aliansa ab Alemanya.

Londres.—La suscripció pública oberta pera les víctimes dels terratrèmols d'Italia, puja a 28,000 lliures esterlines.

L'autoritat catòlica ha acordat celebrar a Westminster una missa de difunts pera el descans dels que han mort en la catàstrofe, obrintse al mateix temps suscripcions pera'ls supervivents.

El rei Eduard ha rebut un tellegrama del sobirà italià, agraintli'ls serveis que la marina anglesa ha fet pera'l salvament de les víctimes.

La companyia marítima d'Orient ha rebut noves de que'l vapor «Ophir», que se creia perdut, ha arribat al port de Nàpols, portant 750 supervivents de la catàstrofe, que recullí a les costes de Messina.

Constantinobla.—El dinar de gala que tingué lloc abans d'ahir a Yildiz-Kiosk (Palau del Soldà), en honor de la Cambra dels diputats, ha tingut un gran èxit.

El soldà's mostrà contentíssim. El seu primer secretari llegí als postres un discur-

imperial, en el qual abunden les protestes d'amor a la nova Constitució y al poble turc.

Ahmed Riza remerciá'l parlament del sol. dà y digué com a acabament: «No hi ha cap dubte que així com els alarbs tingueren una civilsació superior, els otomans ocuparan un lloc enlairat en el món modern». Els diputats socialistes no hi assistiren.

Teatres y Concerts

GRAN TEATRE DEL LICEU

En la darrera setmana s'han donat tres representacions de la bella òpera «Tannhauser», dues de «Dinorah» y dues més del «Rigoletto».

Les audicions del «Tannhauser» han estat molt concorregudes proporcionant un nou triomf als aplaudits artistes senyores Pasini y Ranz y senyors Viñas, Blanchart y Nicoletti els quals hagueren de sortir a escena junt ab el mestre Mascheroni, al final de tots els actes, a rebre'ls aplaudiments ab que'ls premiá'l nombrós públic.

En la segona representació de l'ópera «Dinorah», organsiada en honor de la colònia aragonesa, no millorá gens l'execució per lo que repetim lo dit en la primera audició. Després d'haverse cantat aquesta obra, executá l'orquestra un capritxo, de Glinka, sobre motius de la «Jota Aragonesa», que és molt fluixet, y fou ballat pel cos coreográfic que hi va fer «molta broma».

Acció autonomista

Campanya Regionalista

Avui, a les deu en punt de la nit, el regidor don Lluis Duran y Ventosa, donarà una conferencia en el local d'aquesta entitat, en la qual parlarà de «Qüestions municipals d'actualitat.»

Acció económica

Pagaments d'Hisenda

La Delegació d'Hisenda ha señalat pera avui los següents pagaments:

A don Joan José Ferrer Vidal y Güell, 7,080'66 pessetes, a don Natali Sanmartin, 518'70; a don Antoni Vila, 90'01; al dipositari pagador, 21; al governador civil, 1.200; a don Rafel Prieto, 800'94; a don Vicens Font, 82'32; a don Magí Desvens, 102'08; a don Francisco Terra, 41'16; a don Esteve Inclan, 111'16; a don Manel Micheo, 329'37; a don Manel García, 162'27; a don Joaquim Delcito, 37'05; a don Pau Saenz, 82'38; a don Robert Robert, 4.860'96; a don Angel Escalada, 98'80; a don a don Rafel Morató, 494; a don Jaume Viñals, 82'32; a don Benigne Martinez, 44; als senyors Giralt germans, 1.072'20; a donya Escolástica Blanco, 54'26; a don Faust J. Coll, 109'34; a don Josep Llopis, 110; a donya Maria Teresa Mateu, 41'74; a la casa Thomas, 7.936'46; a don Antoni Burés Planas, 1.500; al dipositari pagador, 179.000, y a don Miquel Fons, 79'04.

El crédit d'Espanya

A l'arribar al comens d'un nou any, será curiosa una comparació de les cotisacions dels principals valors de l'Estat y del mercat monetari en les plasses de Madrid y París, en el últim dia de cada any del quinqueni ja poc acabat.

Les xifres, preses de l'«Anuario Pinedo», ens demostraran que malgrat els desacerts de la política y dels governants, la situació económica s'aferma y millora a Espanya, mercés al treball desenrotllat en un periode de tranquilitat.

Any 1904: Exterior, 90'80; interior, 77'65 5 per 100, 97'70; francs, 34'45 y lliures, 37'79.

Any 1905: Exterior, 92'75; interior, 79'60 5 per 100, 98'60; francs, 26'60 y lliures, 31'75.

Any 1906: Exterior, 95'20; interior, 82'00 5 per 100, 100'10; francs, 8'75 y lliures, 27'45.

Any 1907: Exterior, 94'35; interior, 82'60 5 per 100, 100'85; francs, 13'20 y lliures 28'47.

Any 1908: Exterior, 97'15; interior, 84'55 5 per 100, 101'20; francs, 11'25 y lliures, 27'93.

Festes y sports

Match de Foot-Ball

D'aconteixement sportiu pot considerarse'l match d'ahir, celebrat entre'l Stade Helvetique de Marsella y el primer equip del Club Barcelona.

Pocs moments abans de comensar el partit, el camp de jòc oferia brillantíssim aspecte; prop de quatre mil persones desitjaven veure les incidencies de la lluita, donada la reputació dels dos bans.

A les tres y cinc minuts donà comensament al partit, compost d'onze jugadors per costat.

Ab moltíssims incidents transcorregué la primera part del match, posanthi tots els jugadors els medis pera guanyar un «goal» sense poder conseguirho, es dir treballaren ab fe extraordinaria desenrotllant tots els recursos permesos per el Foot-Booll.

Previ un petit descans y cambi de camps comensà la segona part, més animada encara que la primera y després de molts esforsos pogueren els suissos apuntarse «dos goalls» casi seguits.

En resum, una festa espiéndida a la que el dia hi acompanyà y un partit magnific en que pot dirse que no hi ha hagut vencedors ni vensuts, puig si bé'ls del Stade han guanyat, els del Barcelona han demostrat els grans coneixements que tenen d'aquest sport y lo merexedors que són de la fama adquirida.

Els primers juguen colectiva y individualment, els segons no més que individualment.

Felicitem als Clubs contrincants y desitgem que partits con el d'ahir se repeteixin.

INFORMACIO DE BARCELONA

Sant d'avui: Sant Eugeni y Santa Beneta mrs.
Sant de demà: Sants Telesfor p. y Sever mr.

ELS ARAGONESOS A BARCELONA.—Ahir al mitg dia, la colonia aragonesa celebrá un banquet popular al Teatre Comtal.

La concorrencia sigué nombrosíssima: passavan de vint-i-cinc-centes persones. Aquests ocupaven sis taules col·locades al pati, perpendicularment a l'escenari, en les platges, tant en les platees com en les de primer pis, també hi havia taules petites, y circuint en aquelles llotgetes, hi havia una altra llarga taula. A l'ecenari s'hi colocá la presidencia en la qual hi havia'ls senyors Ossorio, Fleta, Bastardas, d'Aznáres, Pinilla, Ortubia, Sierra, y molts altres.

El dinar sigué molt ben servit pel «Mundial Palace», y el menú del mateix era'l següent:

Encurtits; mongetes a l'aragonesa ;magres ab tomàtecs; moltó rostit ab patates y escarxofes. Postres, café, aiguardent, escatron, cigars.

Després de dinar se pronunciaren tres brindis. El senyor Fleta brindà per Barcelona y per la bona relació de Saragossa y nostra ciutat. El senyor Bastardas, alsà la copa per Saragossa y qualificà a Barcelona de segona capital de Aragó, donat el número d'aragonesos que viuen entre nosaltres. El senyor Ossorio, ponderà Saragossa y Barcelona, dient que llassos d'historia les uneixen y que iguals esperanses per l'avenir les alenten.

A les quatre de la tarda, en el Palau de Belles Arts se celebrà'l festival anunciat. A l'estrada hi prengueren lloc, els senyors Ossorio, Fleta, Bastardas, Pinilla, Aznares y altres.

Una gran gentada acudí a l'acte, com posta en gran majoria d'aragonesos.

Tots els números del programa, que ja hem publicat en aquestes columnes, sigueren estrepitosament aplaudits, sortint els concorrents molt complascuts, més enllà de les sis de la tarda.

ELS TERRATREMOLS D'ITALIA.—Una Comissió de la Junta de govern de la Societat Barcelonesa de Beneficencia va visitar ahir al cònsul d'Italia pera manifestarli que dita entitat organisa una capta pública el producte de la qual serà destinat a les víctimes de les catàstrofes de Sicilia y Calabria.

—La Creu Roja, ha organisat també una capta pública a dit objecte. Diversos grupus de dita institució recorreran desde avui, els diferents districtes de Barcelona y en el seu local social, rambla de Mònica, 22, hi haurà una Comissió permanent pera recullir quants donatius se li entreguin.

El distingit publicista català don Josep Roca y Roca, s'ha encarregat de la direcció de setmanari gráfic «La Actualidad».

—REIS. Cortaplomes, estisores y joguines a la Dagueria Grau, Jaume I, 17.

Vida corporativa

La Junta directiva del Colegi de Farmacèutics, ha quedat constituida, en virtut de renovació parcial de càrrecs, de la forma següent:

President, don Felip Guasch y Bordes; vispresident, don Benet Oliver y Rodés, comptador, don Ramón Roset y Roset; dipositari, don Francisco de Riu y Rubinat; secretari primer, don Josep Vallés y Ribó; secretari segon, don Francisco Sirera y Pont; bibliotecari, don Josep Terricabris y Oliver; vocal primer, don Josep Cullell y Juncadella, vocal segon, don Juli Goig y Camps, y vocal tercer, don Salvador Tayá y Filella.

Don Francisco Xavier Tobella, director dels Parcs y Jardins municipals, va donar ahir una conferencia en el local de l'Ateneu Obrer de Barcelona, desenrotllant el tema que s'havia anunciat.

A la tarda, l'orfeó Bell Montseny va executarhi'l programa que ahir varem publicar, ab l'acert y bon gust de costum.

Els organisadors de l'Exposició com a record de les festes varen imposar a la senyera de l'orfeó una rica corbata.

En la Tómbola, que's va veure molt concorreguda, se varen sortejar valiosos lots donatiu de distingides personalitats y de diverses entitats barcelonines.

Avui, a dos quarts de dèu del vespre, el distingit arquitecte don Josep Pijoan hi donarà una conferencia d'Art ab projeccions.

Ans d'ahir se celebrà l'anunciada «Reunió-miting» de protesta contra la companyia dels Tramvies de Barcelona, Sant Marti, Badalona, en el C. N. R. de Sant Marti.

El saló en que's celebrà l'acte estava ple de gom a gom.

Presidi'l senyor Costa, de la comissió d'Iniciativa, a precs dels concorrents a la reunió.

Parlàren els senyors Casals, Demont, Batlle, Ferrer, Font, Costa (Josep), Niella, Illa (Jaume), Mercet, Cartañà, Folch, Pagés, Parés, Pujol, Mariné, Sabaté, Fàbregas, Vila, Rovira, Grau y el senyor Costa (Joaquim), que resumí; en representació de les diverses barriades que travessa l'esmentada linia.

L'esperit de la reunió fou de forta protesta, fentse per part de tots els senyors que feren ús de la paraula, greus acusacions a la companyia anomenada.

Se remarcà que falta ab moltes coses a les O. Municipals, y que per l'inicua conducta que segueix ab els seus empleats, aquests completament atemorisats per les multes, tenen molt poques consideracions ab el públic.

Se cità'l cas concret d'un conductor que ab una sola quinzena tingué dinou pessetes de multes.

Se nomenà una comissió que portés a la pràctica'ls acords presos; que són: acudir a la companyia ab unes conclusions aprovades per l'Assamblea, y, cas de no ésser atesos, acudir a les autoritats municipal y governativa.

La reunió s'acabà prop de l'una de la nit ab molt entusiasme.

La Secció de Biblioteca de l'A. E. P. celebrarà reunió de segona convocatoria aquest vespre, a dos quarts de dèu. Se prega insistentment l'assistencia de tots els socis pertanyents a dita secció.

La Junta Directiva del Colegi Notarial del Territori de l'Audiencia de Barcelona, ha quedat firmada pera enguany, així:

Degà president, don Ricard Permanyer y Ayats; Censor primer, don Miquel Martí y Beia; Censor segon, don Guillem A. Tell y Lafont; tresorer, don Antoni Par y Tusquets, y secretari, don Narcís Batlle y Baró.

En el «Foment Martinenc» (Clot), ahir tingué lloc la conferencia anunciada que hi donà'l leader de l'esperantisme català, senyor Pujulà y Vallés, davant d'una concorrencia molt nombrosa, composta l'immensa majoria de treballadors d'aquella barriada, qui escoltà atentament la dissertació del conferenciant, que li valgué una nodrida ovació.

Després de l'acte, els deixebles que assisteixen a la classe d'esperanto de dita societat, acompanyaren als assistents a les escoles, aont s'hi donen molts cursos, obsequiant a la senyora de Pujulà ab un ram de flors entrellassat ab cintes de la bandera catalana y esperanto.

—«Bloc Català 1909. Preu 1 ral. Vendes en gros. Plassa Real. Tres llits, 2, baixos.

Vida municipal

La Comissió d'Atracció de Forasters, proposarà a l'Ajuntament l'aprovació de un dictamen pera que s'acordi la celebració d'un segon concurs internacional pera premiar al millor projecte del cartell de propaganda de Barcelona com a ciutat d'hivern.

Veusaquí les bases:

«1.ª El estilo carácter y procedimiento arístico del cartel quedará a completa libertad del artista, quien, no obstante deberá tener muy presente que el principal objeto del concurso es llamar la atención sobre Barcelona como ciudad de clima templado en invierno y hacia las bellezas naturales de la ciudad y su comarca; 2.ª Las dimensiones del cartel serán de 1'25 por 0'90 metros, debiendo quedar espacio libre para la leyenda «Barcelona ciudad de invierno», y otro pequeño espacio por si el Jurado estima oportuno publicar notas de temporada ú otras de propaganda: 3.ª El modelo original deberá presentarse en el Ayuntamiento (Secretaría de la Comisión de Atracción de Forasteros), antes de las siete de la noche del dia 15 de marzo de 1909, y el Jurado emitirá su fallo quince días después; 4.ª Será conveniente que el artista indique cuál sea el mejor procedimiento para la reproducción de su cartel, caso de salir premiado, y el presupuesto aproximado por cada mil ejemplares; 5.ª El Jurado examinará los dibujos que se presenten, y teniendo en cuenta el mérito artístico de cada uno y el objeto principal que con la publicación se persigue, concederá, si lo estima de justicia, un premio único de 5.000 pesetas al modelo que considere digno de premio, y también podrá declarar desierto el concurso; 6.ª Podrán tomar parte en el certamen artistas de todas las naciones; 7.ª El Jurado podrá rechazar las obras que no considere dignas de figurar en el certamen; 8.ª La Comisión de Atracción practicará las gestiones que estime más conducentes á la publicación del anuncio del concurso, para que llegue á conocimiento del mayor número posible de artistas; 9.ª El Jurado estará presidido por el Ex. celentísimo señor Alcalde y se compondrá, con él, de los señores concejales que forman la Comisión de Atracción de Forasteros y Turistas, de dos representantes de la Junta de Museus y Bellas Artes, de uno del Círculo de Sant Lluch, y de otro que lo será del Círculo Artístico; 10.ª Además de la cantidad de 5.000 pesetas para el premio único, se destinará la de 2.000 pesetas á los gastos de publicación del cartel que resulte premiado, siendo tales cantidades las mismas que con cargo al capítulo 9.º, página 4.ª del presupuesto se habían destinado á tales objetos en el primer concurso.»

Ha estat remesa a l'arcaldia per la quefatura d'Obres Públiques l'acta de reconeixement de la línia número hu de la xarxa de perllongacions y enllassos de la companyia Anónima de Tramvies de Barcelona, autorisant pera obrir provisionalment al públic el tros comprés entre'ls carrers de Balmes y Llansá.

La quefatura d'Ú. y O. ha recomanat a la comissió de Foment que ab els diversos elements de que consten els tallers de les brigades municipals se formin uns tallers centrals pera'l servei de totes elles, que podria establirse en el magatzem de Afermats.

—Phosphorrenal (Robert). Reconstituient.

D'Instrucció

El curs d'Esperanto que ha de donar a l'Ateneu Barcelonès don Frederic Pujolà y Vallès s'inaugurarà avui, a dos quarts de dèu del vespre, ab una conferencia del mateix senyor Pujolà, pronunciada en esperanto, sobre'l teatre de l'Ibsen y la seva filosofia.

Les classes se donaran tots els dilluns y divendres, de dèu a onze de la nit.

Lletres y arts

La «moraleja» còmica en dos actes «Mi cara mitad», l'estrena de la qual a Barcelona tindrà lloc avui al teatre de Catalunya (Eldorado), serà representada ab arreglo al següent repartiment:

Inés senyoreta Català; doña Asunción, senyora Estrada; Julieta, senyoreta Català (Carme); Telesfora, senyora Alcoba; una doncella, senyora Martin; Ricardo, senyor Navas; don Benigno, senyor Balaguer (J.); Portugalete, senyor Manrique; Atanasió, senyoir Larra (M.); un criado, senyor Hernández.

Qüestions obreres

Se'ns prega la publicació.

Sr. Director de EL POBLE CATALA.

Li supliquem l'inserció de lo següent:

La Junta de l'Art d'Imprimir, en sa campanya de «boycottejar» an «El Progreso», de Barcelona y continuar els treballs de propaganda, ha pres els acords següents:

Primer. Haver vist ab agrado aquesta Administrativa, tornant pels furs de la veritat y pera que'l públic no sigui víctima de les errònies apreciacions que «El Progreso» fa de la reunió celebrada per Solidaritat Obrera'l dia 2 dels corrents, té que fer públic que l'Assamblea, per unanimitat, va votar el boycott acordat per l'Art de Imprimir.

Segon. L'Assamblea de delegats de Solidaritat Obrera, reconegué que Clarià y Palau deuen DIGNIFICARSE si volen ingressar en Art d'Imprimir, lo que ha demostrat que teniem raó quant afirmavem que dits individus eren indignes de pertenèixer a la mateixa.

Tercer. Lamentar que l'empresa de «El Progreso» hagi estat l'iniciadora de que se formés en aquesta ciutat una societat d'«amarillos», fomentant y propagant els reventa-vagues, ab idea manifesta de desorganisar les societats obreres de resistencia de Barcelona.

Quart, Haver vist ab sorpresa que la empresa d'«El Progreso» sigui la que va aconsellar als obrers «esquirols» dels seus tallers, que no acudissin a la Societat quant foren cridats per l'Art d'Imprimir. Queda demostrat, per lo tant, que és una falsetat lo que afirma l'orgue radical respecte a que sempre ha treballat per la unió dels obrers tipògrafs.

Quint. Fer constar que és completament fals tot lo que «El Progreso» publica avui en un article titulat «El triunfo de la razón».

Sisé. Dir públicament, pera que no ho ignori l'empresa d'«El Progreso», que solament és competent l'Assamblea d'Art de Imprimir, pera entendre en la dignitat o indignitat dels seus socis.

Salut y energía.

El President, Josep Rodríguez Romero.—El Secretari, Angel Alvarez.

Barcelona 3 de janer de 1909.

Junta Administrativa.

President, Jiaquim Bueso.

Secretari, Angel Alvarez.

Tresorer, Manuel Sala.

Vocals: Faustí Monrás, Antoni Maria Alsina, Enric Igual, Andreu Cuadros, Jaume Parera y Mariàn Latorre.

Se proposà a l'Assamblea y aquesta ho aprovà, que'ls companys sortints de la Junta quedessin com una àmpliació de la nova Junta, ab veu y vot pera tot lo que's relacionés ab «El Progreso».

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

Fets diversos

A les cinc d'ahir a la tarda s'engegá tres trets a la regió parietal dreta, un vell de 70 anys. El fet ocorregué en un retrete del Parc. El suicida empleá un revólver de sa proprietat. En greu estat fou traslladat al dispensari del Parc.

—Un xarret proprietat del Dr. Salvador Andreu atropellá ahir a darrera hora de la tarda a una dona, d'uns 60 anys, de la qual, s'ignoren nom y domicili, causantli ferides gravíssimes en diverses parts del cos, de les quals morí al dispensari del carrer de Sepúlveda. El fet ocorregué a la Rambla de Catalunya, encreuament ab la Granvia.

Sembla que'l cavall anava desbocat, no podent pararlo.

Després de l'atropell corregué'l vefcol encara fins a la rambla de Canaletes ont topá fortament ab un tramvia de l'Anóma.

El tartaner fou posat a disposició del Jutjat.

—FUMEU, PAPER «MONTSENY».

Publicacions

«Teatralia» ha publicat la sizena conferencia d'Art «social donada en el teatre de Novetats pel senyor Bernat y Duran sobre'l tema «Expressió social del Teatre.»

Una nota diaria pera les llegidores

CONSELLS PERA LES MARES.—Els nens deuen dormir sols, mai ab els grans; molt menys ab els vells y de cap de les maneres ab malalts. Descwartz diu: «Els cossos gastats per la vellesa o extenuats per la malaltia's semblen a les plantes paràssites, que xuclen tot el suc d'aquelles damunt de les que s'aferren, restablintse, enfortintse y rejovenintse a costa de la jova companya que tenen a la vora. Aquesta, poc abans fresca, robusta y esponerosa, perd lentament els colors, se migra y mort a la fi sinó se li dona altre jas ont recolzarse.»

Els nens no deuen mai besarse. Es una costum grollera y antihigiènica la de petonejar als nens. Ells s'amoinen de la caricia, que sovint soporten ab visible fàstic, y corren el perill de absorbir ab la besada'ls innombrables microbis que viuen en l'alè y la saliva dels humans. Qui estimi a un fill no ha de permetre que la seva naturalesa delicada y sobtil, com una flor, estigui exposada a la caricia del primer inconscient. Fora sà y cult que's generalisés a Catalunya l'ús d'unes medalles que's penjen al coll de molts nens de terres més civilisades, en les que s'hi llegeix aquesta inscripció: «No'm beseu»,—E.

Informació de Madrid

SERVEI DE "EL POBLÈ CATALÁ,,

9 matí

La premsa madrilenya

"El Imparcial,,

Publica un article titulat «El absentismo gallego» en el que examina les causes que l'emigració. Diu que existeix una emigració periódica que constitueix una riquesa pera Galicia que és la d'aquells que marxen a Cuba pera la cullita del sucre y la dels que van al centre de Castella y Andalusia per acegar.

Senyala com problema perillós l'emigració de les gents del camp pera dedicarse als treballs domèstics y altres oficis en grans poblacions ab lo que diu l'article, que's roben brassos a l'agricultura.

Estima convenient l'estudi del referit problema per part dels governants en lloc d'amenassar els ports ab l'establiments de un imporst sobre'l tonelatje dels vaixells que toquin en ells, puig seria menys ruinós.

"El Liberal,,

Titula'l seu fons «Solidaritat humana» y parla en ell del hermós exemple que ofereix tot el mon acudint en auxili dels sobrevivents dels terratrémols de Sicilia y Calabria.

Fa observar que s'ha anticipat a tots pera socórrer als necessitats italians l'emperador d'Austria.

Espera el «Liberal» que altres monarques y personatges reials imitaran l'exemple del emperador Francisco Josep.

"El País,,

En el seu editorial insisteix en que'l partit republicá deu ésser revolucionari, aportant a sostindre la seva tesi, argumentsments parescuts als exposats en articles anteriors sobre'l mateix tema.

Diu que'ls republicans que no puguin ésser revolucionars deuen anar a la anar, quia aont seran rebuts ab els brassos oberts.

"La Epoca,,

Publica una carta del pintor Villegas, director del Museu, redactada en termes eloqüents iniciant una suscripci óper socórrer a les víctimes d'Italia y encabesantla ab 500 pessetes.

Recorda que'ls artistes que han estat en les escoles d'Italia han sigut objecte de moltes atencions y que d'aquell pais s'enviaren auxilis pera les inondacions de Murcia, Granada y altres provincies espanyoles.

El "Heraldo,,

Se revolta aquest diari contra'l discurs que pronunciá ahir en Pau Iglesias a la Casa del Poble combatint el bloc de les esquerres.

Viuen fora de la realitat els que sense reflexió abominen de la campanya del bloc y fereixen ab un absurde extemporani'l capítul de càrrecs dels que ara desempenyen la missió de propagar per totes parts els sentiments de llibertat y amor a la democracia.

Acaba dient que cap socialista espanyol vol europeisarse y no ésser una trista excepció en el món per les seves intranzigencies, que'ls hi restien adeptes; y que si desitgen triomfar en els comicis, guanyar llocs en l'Ajuntament y asseures en les Corts, tenen de perdre les actuals condicions repelents.

10 matí

La "Gaceta,,

Publica un decret dictant lleis pera'l reconeixement dels vaixells que's dediquen al transport d'emigrants.

Una reial orde

La «Gaceta» publicarà una R. O. del ministeri de la Governació proibint en absolut la revenda d'entrades pera'ls espectacles públics, obligant a les empreses a establir les expendeduries necessaries.

EL EXPLORADOR.—Basar de calsat de totes classes a preus econòmics.—83, Hospital, 83

Se castigaran les infraccions en 125 pessetes la primera vegada, y 250 y 500 les altres, arribant a la sospensió de l'espectacle si en la revenda hi està complicada la empresa.

Sucursal del Banc

A Tànger s'ha obert una sucursal del Banc d'Espanya, que negociarà tota classe de cupons, tituls y demés.

Se comenta desfavorablement la limitació d'operacions y la pobresa ab que s'ha fet l'instalació.

S'anuncia pera dintre poc que'l Banc d'Orient alemany obrirà una Sucursal.

Decret sobre aerostació

El coronel d'enginyers don Pere Vives y Vich, quefe del Parc aerostátic de Guadalajara ha tingut una llarga conferencia ab el rei parlant d'aerostació militar.

Aquest ha firmat un decret conferint a l'esmentat coronel y al capità Kindelant la comissió d'anar a l'extranger a estudiar els adelantos en aerostació.

Sobre uns nomenaments

Els nomenaments de senadors vitalicis que firmà ahir el rei no han satisfet als lliberals ni als conservadors. Els primers d'uen que'l senyor Maura ha faltat a les regles de compensació dels partits govenants, puig de dotze vagants que els hi corresponien sols els en ha donat dèu.

Per consums

A Quintanar de la Orden se produí un avalot per qüestions de consums.

Intervingué la guarda civil restablint la normalitat.

El ministre de la Gobernació

El senyor La Cierva ha negat que s'hagi acordat prorrogar les vagacions parlamentaries.

Respecte a les vagants de senadors y diputats produides pels nomenaments de senadors vitalicis, ha dit que no's senyalará fins que's doni compte a les Cambres de dites vagants.

Tampoc sab qui substituirà al marquès de Mochales en el càrrec de vis president del Congrés.

La setmana entrant el senyor La Cierva demanarà celebració de Consell de ministres pera tractar del projecte de reformes a Telègrafs y en altres serveis dependents del Ministeri de la Governació.

Miting bloquista

Aquest matí han arribat a Segovia'ls oradors que tenen de pendre part en el miting de propaganda del bloc de les esquerres.

Aquest se celebrà en el teatre que està plé a vessar. Presidí l'acte'l senyor Pedrezuela qui tenia als seus costats als senyors Suàrez Inclán, Torrequiza, Francos Rodriguez, Melquiades Alvarez, Lacalle, Romero, Delgado y altres.

El senyor Pedrezuela pronunciá algunes paraules presentant als oradors y saludantlos.

Pronunciaren discursos el veterà republicà y regidor senyor Berrocal y els senyors Arribas, Carretero, Delgado, l'ex batlle senyor Martin Higuera, Gila, el periodista madrileny senyor Aguilera, Comenge, Romero, Francos Rodriguez y altres, essent tots aplaudits.

Abundaren en les idees exposades en altres mitings de propaganda del bloc.

Al parlar don Melquiades Alvarez un dels concorrents cridà ¡olé!

Comensà saludant als fills de Segovia y recordà que fou el lloc de les lluites dels «comuneros», per lo que enten que té de continuar el seu carinyo a la llibertat.

L'esperit lliberal no ha mort en Espanya; això són invencions infames dels nostres enemics.

Ells són els que volen petrificar a Espanya en els motllos d'una falsa tradició y lo que volen republicans y lliberals és obrir pas al progrés ab la tolerancia religiosa que perfecciona la conciencia de l'home.

Aquest és un problema clerical que està resolt per tot arreu menys aqui.

Recorda les lluites sostingudes entre'l Papa y l'Imperi.

Fa disquisicions históriques pera demostrarho.

El senyor Moret fa un gran servei a la patria prenent la direcció de l'Espanya lliberal, que vol la resolució del problema clerical.

Tenim que dir als nostres enemics, a la plassa pública y en totes parts que ells són els enémics de l'Iglesia, perque utilisen les doctrines com instrument pera la persecució y pera esclavitzar les ànimes. (Ovació).

Parlà després el senyor Suárez Inclán, descrivint els episodis de la guerra civil y afirmant que la reacció nega totes les llibertats.

Per aquest motiu no podien vèncer a Castella'ls carlins.

El quefe del partit liberal l'esculli general Prim entre'ls joves de l'any 1868, pera donar la veu d'alarma cridant a tots els liberals.

Desanimació

Els Círculs polítics estan deserts y en els centres ministerials hi ha absoluta carencia de noticies.

Balans del Banc d'Espanya

Actiu	2 *janer* — Pessetes	26 *desembre* — Pessetes
Or.	356.305 870	395.143.375
Corresp. a l'extranger	77.833.427	76.4 4.059
Plata	809.932.986	810.597,076
Coure per compte Hisenda pública . . .	1.990.637	2.183.972
Ef. a cobrar al dia . .	4.328.742	4.307.983
Ant. al Tresor públic 14 de juliol 1891 . .	150.000.000	150.000.000
Pagarés del Tresor llei 2 agost 1899 . .	113.337.047	113.337.047
Descomptes	309,394.772	303.610.670
Pólisses, crédit y créditsdisponibles . .	330.031.165	331.312.424
Pólisses de crédits ab gran. y créd. disp.	129.357.173	130.712.270
Pgs de prés. ts. garantia	7.934'322	7.351.132
Altres efectos en cartera.	1,710.413	1.500.012
Corresponsals en el regne	18.832.775	2[illegible].711.706
Deuda perp. al 4 % int.	344.468.953	344.468.953
Acc. C.ª Arrend. Tab. .	10.500.000	10.500.000
Accions Banc Estat del Marroc	769.750	769.750
Bens immobles. . . .	12.922.891	13.052.098
Operacions en l'extranger or.	»	»
T. p. per pago am. al 5 per 100.	»	»
Passiu		
Capital del Banc. . .	150.000.000	150.000.016
Fons de reserva . . .	20.000. 00	20.000.000
Billets en circulació..	1.645.3[illegible]	1.641.519 800
Comptes corrents . .	452.621.686	469.658.565
Comptes corrents or. .	683.08[illegible]	700 498
Dipositsen efectiu. .	20 355.405	20 653.395
Tresor públic		
Son compte corrent de efectiu.	1.320.373	68.516.169
Pera pago de inter. de Deute perp. interior	37.772.483	7.375.031
Per pago am. y int. Deute am. al 5 0[0. .	»	133 596
Per pago am. y interés Ob. sobre renda Ad.	221.[illegible]	221.686
Per pago Deute exterior en or.	11.137. 54[illegible]	660.255
Per ingr. Duanes en or.	42.455.536	51.377. 40
Operacs. en el ext. or..	»	316.993
Por suscripció metálica Deuda em. 4 p. ojo . .	1.012,088	1.012.088
Reserv. contrb.		
Pera pago Deute perp. interior	4,589	56.748,800
Pera pago Deute am. al 5 0[0.	10.578,375	10.578,375
Pera pago Deute Exterior en or	»	»
Divid. int. y altres obligacions a pagar .	56 286.137	28.173.085
Banc	96.000.000	96.000.000
Gan. y pérd.		
Realisades	6.849.048	2[illegible].034.403
No realisades. . . .	16.257	2.489'675
Diversos comptes. . .	72.673.069	74.280 320
Actiu-Passiu. . . .	2,720.630.583	2,715.062,450

Informació de l'extranger

Del Marroc

Pràctiques religioses.-Any nou

Telegrafien de Tànger que en el Santuari del Zoco se celebrà la cerimonia de degollar un bè que després fou portat a la mesquida gran dins un cabàs.

L'animalet arribà a la mesquida viu y això vol dir que tindrán un any felís

Presenciàren l'acte les autoritats y molt gent.

En els destacaments de la policia també's celebrà la Pasqua en els seus allotjaments ab dinars organisats pels oficials instructors y després hi hagué música balls y altres festeigs.

(Pera borrar diferencies, el grupu francès concorregué al cuarter espanyol y, aquest envia representants al francès.

Tots els oficials francs de servei visitaren als espanyols. També hi anà el Guebbas.

Eleccions de senadors

París.—En tot Fransa s'han celebrat avui les eleccions senatorials.

En alguns departament no arribaren els delegats per la neu que interrompé les comunicacions.

En el departament del Sena els socialistes unificats presenten vuit candidats.

Pera Italia

Lisboa.—El creuer portugués «Vasco de Gama» marxará a Messina ab socors pera'ls sobrevivents dels terratrèmols.

S'estan organisant funcions en els teatres pera adquirir recursos pera les víctimes.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els següents datos:

Hores de observació	Barómetro nivell mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
9 m.	775'21	11'c	NNO	64	C	0'2
3 t.	773'45	13'0	SSO	59	K N	0'8

En las 24 horas	Temperatura Máxima	Temperatura Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milimt.
	Sol 25'8 Omb. 14'7	Omb. 3'0 Rell. 1'0	101	4'23	00'00

Quart creixent.—Lluna plena el 6.

Sortida del sol: 7 h. 18 m.—Se pon: 4 h. 35 m.
Sortida lluna: 3 h. 38 m. — Se pon: 5 h. 38 m.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 8. ter.

Las jóvenes entre 14 y 17 años suelen padecer de una especie de anemia, de pobreza de sangre, que debe llamar muy particularmente la atención de los padres, pues la futura salud de las hijas depende de lo en este momento critico se haga por ellas.

Débese tal estado de anemia generalmente á falta de ejercicio al aire libre, á mala asimilación de los alimentos. Puede ser también consecuencia de alteraciones nerviosas. Cualquiera que fuere la causa el mal consiste en una composición anormal de la sangre, la cual, por este motivo viene á ser incapaz de nutrir los diferentes órganos del cuerpo. El remedio que debe emplearse consiste en un regenerador de la sangre, un tónico de los nervios. Las Pildoras Pink son el mejor regenerador, el tónico más poderoso. Las curaciones obtenidas por las Pildoras Pink ascienden á tan considerable número que no hay duda de que en propio interés procede experimentar este remedio.

Las Pildoras Pink se hallan de venta en todas las farmacias al precio de 4 pesetas la caja ó 21 pesetas las 6 cajas.

Plana Social d'«El Poble Català»

El moviment y les tendencies sindicalistes a Fransa

FORMACIÓ DEL MOVIMENT

El veritable moviment obrer comensa a Fransa ab el maquinisme y el desenrotllament de la gran industria. Desterrada la modalitat familial de la producció per les grans aglomeracions de fábriques y manufactures, tot lligam de sentiment queda trencat entre'l patró y els obrers. Considerant el primer com funció social seva la d'enriquirse, l'explotació del treball humá no conegué fré ni límits, una vegada desaparegudes les corporacions gremials ab els seus usos y els seus reglaments.

Llavors, malgrat la llei, nasqueren les primeres societats obreres de resistencia, que corresponen als actuals sindicats. Com ho indica'l seu nom, estaven constituides pera oposar resistencia a les pretensions patronals; y aquesta resistencia's feia generalment per medis de violencia, o sigui de la vaga ,per més que la confabulació pera parar el treball fos considerada llavors com un delicte y castigada ab severes penes.

Aquesta agitació obrera y les seves causes immediates, l'antagonisme social y els sofriments de l'individu, és lo que explica la nombrosa aparició en aquell de utopies socials, entre les que han sigut les més célebres les den Fourier y den Saint.Simon.

Peró, a causa de la dificultat de les comunicacions y del petit nombre de societats obreres que existien, mai hi ha via hagut una organisació general que les relligués totes. Els ferrocarrils y el telegraf, alhora que prometien a l'industria desenrotllarse d'una manera extraordinaria, facilitaren les relacions entre'ls grans nuclis de la classe obrera, més nombrosa cada dia. L'Associació internacional de treballadors, fundada l'any 1864, fou el primer assaig d'agrupament de les forses proletaries. Y l'existencia de l'Internacional se feu sentir d'una manera tangible per l'esclat de grans vagues y l'impuls del sentiment de solidaritat obrera.

La guerra franco.alemanya, l'ensorrament de la Comune l'any 71 y les divisions intestines que esclataren entre'ls centralistes, partidaris de Carl Marx, y els federalistes, dirigits per Bakounine, foren causa de la decadencia y de la desaparició de l'Internacional .De les seves runes devien náixer els partits socialistes nacionals; mes aquests partits han anat evolucionant en sentit polític, abandonant la lluita directa contra'l patronat.

Sobre tot a Fransa, la guerra y la derrota de la Comune, feren desaparéixer absolutament les organisacions obreres. El moviment obrer semblava del tot aniquilat. El govern vigilava, impedintla, la reconstitució dels grupus obrers. Alguns de aquests obrers, mutualistes y cooperativistes, ben allunyats de les idees revolucionaries, feren malgrat això algunes tentatives pera crear una organisació sindical. En les novelles associacions, no s'hi podia fer política: la crítica del govern y de les lleis hi estava interdida: solament era lícit ocuparse de la qüestió dels salaris, insuficients y massa baixos en realitat, en les seves relacions ab les lleis del cambi económic. Ab aquestes bases fou fundat per Barberet y d'altres el «Cercle de l'Union Sindicale Ouvriere», que no era gaire perillós; peró l'autoritat, desconfiada, va ferlo tancar.

De totes maneres, a poc a poc y a la quieta, s'havien refet alguns sindicats. Al ferse llunyá'l record del 71, tendia a establirse una certa tolerancia. Semblava evident que les novelles cambres sindicals no tenien res que veure ab les antigues seccions de l'Internacional, ja que no s'hi parlava sino de mutualisme.

Aprofitantse d'aquest estat d'esperit, fou llensada l'idea d'un congrés, que, en efecte, va celebrarse per l'octubre del 1876. Entre les qüestions que s'hi debateren, la més important fou la de la llibertat d'associació o sigui del regoneixement legal dels sindicats. El Congrés reclamá l'abolició de l'estat de dret proibitiu y vexant, que llavors existia, per órefusá adherirse al projecte de llei Lockroy, que establia ab certes restriccions aquell regoneixement, per poc lliberal. Cas curiós: aquest mateix projecte fou refusat pel Parlament, considerantlo inoportú y excessivament lliberal.

En apariencia, doncs, l'estat de coses no semblava cambiat. Per aquells dies la policia proibí una nova probatura de reconstitució del Cercle de l'Unió sindical obrera. Peró, els sindicats se multiplicaven fora de tota aprovació legal: seguidament se feia una activa propaganda. El segon congrés obrer va celebrarse a Lió l'any 1878. Alguns socialistes hi prengueren part, fenthi declaracions revolucionaries. L'any següent, al congrés de Marsella, els socialistes s'apoderaven del moviment d'una manera definitiva y constituien el «Partit dels treballadors socialistes de Fransa.»

El partit socialista francés quedava fundat. Avui, després de trenta anys d'evolució, ha devingut un partit essencialment parlamentari y estatista. Peró, al comensament, el partit socialista, incapás de sumar éxits electorals, semblava confondres y en realitat se confonia ab les agrupacions obreres: táctica y revindicacions eren les mateixes. Tot lo més restaven isolats de la corrent general alguns sindicats. En definitiva'l moviment obrer s'havia reconstituit. Socialistes o no, el nombre de sindicats aumentava cada dia, sense temensa ja de fer públiques certes reivindicacions. S'havia fet impossible pera'ls poders públics, mantenir els sindicats obrers fora del dret comú. Y en Waldeck. Rousseau, l'any 1884, feu votar la llei que regoneixia l'existencia legal dels sindicats. Mes aquesta llei, ab les seves disposicions restrictives, fou acullida forsa malament per les agrupacions obreres, la majoria de les quals no volgueren conformarse a lo que disposaven els seus preceptes.

La llei de 1884 ha sigut exaltada com una reforma genial. Segons alguns, no sembla sino que en Waldeck.Rousseau creá'ls sindicats. En realitat, foren l'existencia y el desenrotllament incoercible dels sindicats, lo que, com sempre succeeix, obligá an el govern a inclinarse davant dels fets inevitables, baix l'apariencia d'una reforma tardana y desconfiada.

En tot temps la llei no fa altra cosa sino regoneixer y donar forma legal a lo que ja existeix en la realitat. Y és aquesta una máxima que'ls obrers d'aqui y de fora deuen tenir sempre present, pera no refiarse de que una iniciativa governamental els dongui lo que ha d'ésser fruit del seu esfors, lo que mai tindran si ab el seu esfors no comensen a implantarho per damunt de la llei, lo que la llei sols pot tenir virtut de regoneixeho, una vegada ab el seu esfors ho hagin introduit en les costums y en la vida.

L'ORGANISACIÓ OBRERA CATALANA

Solidaritat Obrera

Aprovats pel governador els Estatuts de Solidaritat Obrera, com a Confederació Regional Catalana de Societats obreres de resistencia ab domicili central a Barcelona, en una reunió de representants de les residents en nostra capital celebrada dimars passat en el Centre Obrer del carrer Nou de San Francesc, se va donar per constituida definitivament la confederació y se nomena pera formar son consell directiu als següents obrers:

Secretari general: El company Roman, de la Societat d'Estampació Tipográfica.

Secretari segón: Company Demestres, de la societat de constructors de caixes de cartró.

Secretari tercer: Company Vives, de la societat de pintors.

Tresorer: Company A. Badia Matamala, de l'Associació de la Dependencia Mercantil.

Comptador: Company Escandell, de la societats de confiters y pastissers.

Vocals: Companys Castillo, de la nova societat de perruquers; Sala per la societat de barbers y perruquers «El Progreso»; Gandia, pels fusters de Sant Martí; Herreros, per la societat de l'Art d'Imprimir un representant de la societat Ram d'aigua y art fabril; Alvarez, pels basters; Fius per l'art de la sastreria ;Más Gomeri, pels metalúrgics; Closas, pels mestres de casa; Giner, pels enquadernadors; Coll, pels serrallers; Duran, pels obrers en genres de punt; Cristófol, per l'Artística Culinaria, y Vargas pels serradors mecánics.

Formen actualment la Confederació, les següents societats:

De Barcelona: Curtidors «La Popular» ab 400 associats.—Ram d'Ebanisteria, ab 165.—Cerrallers d'obres ab 300.—Litógrafs, ab 200.—Confiters y pastissers, ab 150.—Unió Metalúrgica, ab 150.—Enquadernadors, ab 150.—Associació de la Dependencia Mercantil, ab 325.—Asserradores Mecánics, ab 250.—Constructors de pianos, ab 100.—Pintors «La Nueva Semilla», ab 100.—Fusters de S. Martí, ab 225.—Carregadors y descarregadors de blat, ab 200.—Fusters de Sans, ab 60.—Constructors de caixes de cartró, ab 70.—Guixaires adornistes, ab 100.—Cotxers «La Fraternal», ab 325.—Barbers de Sant Martí, ab 50.—«L'art en la sastreria», 100.—Del Mercat de Peix, ab 150.—Paletes, de Gracia, ab 80.—Carbó vegetal, ab 100.—Carreters, ab 750.—Cambrers, «L'Unió», ab 150.—Paletes de BarcelonaU, ab 125.—Marmolistes, ab 135.—Constructors de carros, ab 150.—Nova de perruquers, ab 100.—Estampació tipográfica, ab 125.—Forners «L'Espiga», ab 300.—Art d'Imprimir, ab 2.000.—Esculptors tallistes, ab 100.—Paletes, de Sans, ab 25.—Asserradors, 50.—Dependents de carboneries, ab 100.—Sabaters, ab 150.—«L'Artística Culinaria», ab 160.—Fusters de ribera, ab 70.—Dependents canaladers, ab 150.—Boters, ab 500.—Perruquers «El Progreso», 200.—Genres de punt, 150.—Paletes, de Sant Martí, ab 125.—Fideuers, ab 100.—Constructors de caixes d'embalatge, ab 100.—Vidriaires del Poble Nou, 150.—Picapedrers, ab 150.—Tapissers, 60.—Constructors de sommiers, 60.—Professors racionalistes, 50.—Fusters, 200.

Total d'entitats de Barcelona: 53.—Nombre d'obrers que representen: 10.600.

De fora de Barcelona.—Curtidors, d'Igualada, ab 500.—Federació Obrera, de Vilafranca del Penadés, ab 160.—Teixidors mecánics, de Sant Feliu de Codines, ab 300.—Art Fabril, de Premiá de Mar, ab 150.—Paperera del Noia, de Capellades, ab 225.—Solidaritat Obrera, de Canet de Mar, ab 40.—Pedrers y adoquinaires, de Caldes de Montbuy, ab 150.—Fusters, de Igualada, ab 25.—Forners, de id., ab 25.—Metalúrgics, de id., ab 80.—Constructors de carruatges y ferradors, de id., ab 16.—Conductors de carruatges, de id., ab 80.—Federació de paletes de la comarca de Vic, de Vic, ab 150.—Federació «Unió Nacional» de paletes, de Badalona,...—

Total d'entitats de fora de Barcelona: 14.—Nombre d'obrers que representen: 1896.

Nombre total de societats que composen actualment S. O.: 67.

Total general d'obrers que representen: 12.496.

S'han d'afegir an aquestes xifres, les entitats (14) que composen la Federació Obrera Comarcal de Vic, darrerament adherida a la confederació y el nombre d'obrers que les constitueixen.

Com se veu, no deixa d'integrar avui una veritable forsa la Confederació Obrera catalana. Lo que és de desitjar, és civisme an els seus directors pera portarla per camins d'avens y de prosperitat.

Les "Trades-Unions„ y l'acció política

Una emoció intensa agita en aquests moments a les associacions obreres angleses.

Es el principi mateix de l'acció política de les Unions del treball que's posa davant dels Tribunals, motivant un procés sorollós. Y a l'entorn d'aquest problema jurídic, en el que s'inclou un problema político d'una importancia considerable, els juristes més eminents d'Anglaterra y les figures capdals del moviment obrer británic discorren sobre l'interpretació de la llei de 171. (Trade Union Act) a les quals Unions deuen llur existencia legal.

El mateix jutge Farwell que va dictar la famosa sentencia del procés intentat per la Companyia «Taff Vale Railway» contra l'«Amalgamated of Railway servants», que va próduir com a conseqüencia l'entrada definitiva del moviment sindical anglés en la lluita política y la formació ulterior del Partit del Treball desde el Congrés de Swansea, firma també aquesta sentencia del Tribunal d'Apelació.

Els orígens del procés se'n van a l'any 1904. L'«Amalgamated» dels ferroviaris, com quasi la major part de les grans organisacions sindicals angleses, havia acordat pendre part en l'acció política, imposant a l'efecte an els seus membres, una cotisació suplementaria d'un «shilling» y un «penny», per any y per individu. Aquesta decisió era una conseqüencia de l'injusticia ab que'l sindicat havia sigut tractat quan el procés de la Companyia Taff. La participació en la lluita política se havia fet inevitable donat el criteri imperant en els tribunals sobre l'alcans de la llei de 1871.

El secretari de la secció de Walthamstow, un tal Osborne, se va oposar a pagar la cotisació suplementaria, promovent procés contra'l Sindicat demanant la declaració d'ilegalitat de l'acord prés. La petició d'Osborne va fracasar a primera instancia. El jutge Neville, una de les figures més simpátiques de la magistratura anglesa, va refusar la petició inspirantse en un alt sentit jurídic y en un criteri ample d'interpretació de la llei. Gairé bé simultániament altres juristes distingits, com Clarke, Darling y Phillimore havien refusat una petició semblant feta per un adherent de la Federació de minaires del Sud del País de Gales.

Semblava que la jurisprudencia establerta assegurava la legalitat dels acords presos pels sindicats, imposant una cotisació pera pendre part en la lluita política. Peró'l Tribunal d'Apelació ha sentat un criteri absolutament contrari, anulant la sentencia de Mr. Neville.

Aquesta sentencia que firmen el «Master of Rolls» lord Flechter Moulton, y el jutge Farwell, y els fonaments de la qual son objecte de vivíssimes discussions per tot Anglaterra y que pot tenir conseqüencies polítiques considerables, si's confirma per la Cambra dels Lords, restringeix el sentit de la llei d'una manera realment alarmant.

La llei de 1871, va ésser presentada pel Secretari de l'Interior Mr. Bruce y aprovada durant el govern del ministeri Gladstone. Segons la sentencia den Moulton, aquesta llei defineix l'objecte de la Trade Union sense que aquest objecte pugui sofrir adicions. «Es ben sapigut—diu aquell magistrat—que en 1871 l'idea d'assegurar la representació parlamentaria no era un dels objectes intentats pera la defensa de les Trades Unions. Fora del manteniment dels salaris, de sostenir el contracte del treball, y certes aventatjes de mutualitat, la Trade Union no té ni pot tenir legalment altres fins.»

L'erro en que incorre la sentencia ha estat posat en evidencia per nombrosos juristes y homes tan significats dintre del moviment trade.unionista com en Ramsay Mac Donald. En 1871 era un dels objectes de les Trades Unions assegurar la representació parlamentaria. En la nombrosa bibliografia de l'época, sobre tot en el Setmanari «Beehive» se fa ostensible dita preocupació. L'activitat política que va donar lloc a la promulgació de la llei de 1871, és la demostració més evident de que'ls sindicats anglesos se preocupaven de l'acció llegislativa.

El jutge Phillimore ha demostrat ademés, ab consideracions brillantíssimes, que son una refutació completa de la tesi del Tribunal d'Apelació, que'ls termes empleats en la llei no limiten l'acció del Sindicat en el sentit que preconisa la sentencia. En Mac Donald acusa als magistrats, que han donat el fallo de no comprendre el punt de vista especific del moviment obrer contemporani. Son—diu—les antigues teories constitucionals de Blacksto. ne, els discursos polítics de Bruke, y la filosofia política de Loke lo que han format la vella concepció política anglesa, en que s'inspira la sentencia.

Peró el proletariat anglés anirá, si fos precís, a la formació d'un dret nou. No renunciará a trobar la fórmula jurídica que li permeti sostenir la lluita de classe, sens detriment de la seva llibertat política constitucional.

Ab la seva perseverancia ajuntará les forses per posar una fesclosa a la corrent de reacció sota la que ha sigut pensada la sentencia.

Nosaltres seguim ab viu interés les conseqüencies d'aquest acte, que's comensen a dibuixar vigorosament en els periódics de les organisacions obreres professionals del Regne Unit.

Moviment obrer català

A BARCELONA

Els dos fets societaris de més importancia, ocorreguts darrerament a Barcelona, són: la vaga o conflicte ocorregut entre la Societat de l'Art d'Imprimir y el diari «El Progreso», y la constitució definitiva de Solidaritat Obrera.

D'aquest darrer fet ne parlem per separat, en aqueixa mateixa Plana; l'altre, pel ressò que ha tingut y continúa tenint, mereix que se li dediqui també la atenció y la major imparcialitat.

LA QÜESTIÓ DE "EL PROGRESO„

Heusaquí en poques paraules l'origen de la qüestió:

L'empresa d'«El Progreso» havia dit que ella no admetria en sos tallers a cap obrer que no fos associat.

Peró vingué que l'Art d'Imprimir y Solidaritat Obrera declararen burgesa y boycottejaren la cooperativa de producció «La Neotipia». Dos socis d'aquesta, els impressors Clarià y Palau, que treballaven en «El Progreso» (el primer com a regent de l'imprempta), preveient ja'l resultat de la qüestió entre l'Art d'Imprimir y «La Neotipia», se donaren de baixa de la primera entitat y organisaren una nova entitat d'obrers tipògrafs.

Però l'Art d'Imprimir, basantse en el acord del primer Congrés celebrat a Barcelona'l mes de setembre passat, de no admetre més que una entitat d'un mateix ofici en una població y sobre tot basantse en les asseveracions d'«El Proso» de que en sos tallers no hi treballarien més que obrers associats y no obrers «jaumes», se dirigiren a l'empresa de dit diari, demanantli l'expulsió den Clarià y den Palau.

L'empresa d'«El Progreso» volgué passar ab dilacions, mes, a l'últim, firmà un document comprometentse a acceptar el fallo de S. O. nomenada árbitre del conflicte.

Y se constituí'l tribunal ab tres membres del C. D. de S. O. pera escoltar als tres delegats de l'Art d'Imprimir y als tres d'«El Progreso». Aquests darrers foren els senyors Iglesias, Rivas y Ruiz Morales, els quals se mostraren absolutament conformes en acceptar dit tribunal dels individus del qual el senyor Iglesias ne feu grans elogis.

La deliberació durà més de quatre hores essent el fallo favorable a l'Art de Imprimir y acceptat per «El Progreso», despedint aquesta empresa als obrers, objecte del litigi, Clarià y Palau.

Això succeí uns quants dies abans de les eleccions del 13 de desembre. Però tot seguit de passades aquestes «El Progreso» admeté de nou a dits obrers expulsats, motivant aquesta informalitat una enèrgica reclamació de l'Art d'Imprimir, de S. O. y que abandonessin el treball sis obrers de l'imprempta d'«El Progreso».

Declarat el boycot an aquest diari apassiónà'l conflicte de tal manera a les societats obreres y a les que en política segueixen les inspiracions d'aquell periòdic que han estat moltes y violentíssimes les discussions que en les susdites societats polítiques han tingut lloc, estant conformes l'immensa majoria dels obrers ab el fallo de S. O.

Ab igual criteri s'ha apreciat la qüestió fòra de Barcelona, com ho demostrà el Congrés de Vic.

Art d'Imprimir ha publicat una fulla explicant detalladament l'estat del conflicte y en una reunió de Solidaritat Obrera, celebrada abans d'anit y a la qual hi estigueren representades 41 societats ab un sol vot en contra s'aprovà la següent proposició:

«Votar unánimamente el boycot á «El Progreso», por la conducta observada por la empresa. Respecto á los obreros Palau y Clariá, y demás compañeros, si dichos individuos se dignifican societariamente serán admitidos en la Sociedad «Arte de Imprimir».

Aquest és l'estat actual del conflicte, que no està resolt ni molt menos, com vol fer veure «El Progreso».—A. S.

"LA PREVISIÓ OBRERA„

Una llarga literatura social hi ha escrita sobre'l problema de la vellesa dels obrers: l'Art mateix se n'ha apoderat. El nostre Iglesias té l'honor d'haverlo posat el primer sobre les taules, ab la seva obra humanissima «Els Vells».

¿Pot anarse dintre l'actual règim económic social a la resolució del problema? Y com?

Heusaquí dues qüestions que s'han afrontat, valentse de dues accions: de la acció governamental y de l'acció social, encarregada l'una a l'Administració, l'altra a l'iniciativa privada.

Direm, respecte a la primera, que les pensions als obrers vells han estat concedides en alguns Estats alemanys, peró com a complement, tant sols, al guany representatiu de l'esfors que «encara» pot fer el vell pensionat, peró qual guany no basta a satisfer les seves necessitats; que a Fransa, el retir als obrers vells és un dels punts del programa del partit radical que avui governa la República y que a Anglaterra, la pensió als obrers vells, fou acordada en la llei de 1905, haventsen concedit fins a la data, més de 490 mil segons el següent detall:

	Anglaterra	Gales y Montmouth	Escocia	Irlanda	Totals
Demandes	383,611	25,665	71.616	209,135	690,027
Concedides	290,085	19,329	53.305	126.309	490,028

Respecte a l'acció social, l'iniciativa privada, pot presentar dues formes d'una mateixa cosa: el mutualisme, peró diferenciades en l'orde sentimental: l'asseguransa, ab els seus càlculs matemàtics, rígits y ab una Direcció-empresa y la cooperació pura, sentimental, en una associació benèfica, allunyada de tota idea de guany, d'empresa, ni de «corretatge».

An aquest darrer orde pertany «La Previsió Obrera» fundada fa tres anys a Sant A. de P. pels esforsos d'un home sencill, modest obrer, en Geroni Puig y que per aquest cap d'any ha celebrat grans festes pera solemnisar el comensar a passar una pensió de 5 rals diaris a nou vellets.

Dita entitat és doblement mixta y complexa: per la seva composició y pels seus fins. Per la seva composició, puig encara que pera esserne soci de número és precís ésser obrer (manual o intelectual), admet també socis «protectors» (individus societats , obrers o capitalistces); y pels seus fins, perquè a l'ensemps que asseguransa de la vellesa (sana o invàlida), és també Caixa d'Estalvis, dels beneficis de la qual s'en pot gaudir abans d'arribar a la vellesa, com clarament ho diuen els cas novè e l'article vuitè y articles novè, dezè y onzè del seu Reglament interior.

L'èxit de «La Previsió Obrera» ha estat y és gros, puig en l'actualitat compta 1,293 socis y més de 20,000 pessetes en caixa, constituint un bell exemple que desitjariem veure imitat arreu de Catalunya.—R. N. C.

SINDICAT PRODUCTOR D'OBRERS PICAPEDRERS

S'ha constituit en nostra ciutat ab domicili social al carrer d'Aribau, 85, interior, un «Sindicat productor d'obrers picapedrers.»

L'objecte del Sindicat el diuen ben clar els següents articles dels Estatuts:

«El Sindicato para la realización de sus fines, podrá:

Primero. Precindir en absoluto de los intermediarios, entendiéndose directamente con la entidad ó persona oficial ó particular, que tenga que realizar trabajos de labra, de piedra y similares.

Segundo. Para las contratas de obras y administrar la ejecución de las mismas se nombrará una comisión de 7 individuos que no formen parte de la J. D..

Artículo cuarto. El trabajo será á jornal para los patronos y á destajo en todas las obras del Sindicato, salvo en las que se adquieran por administración, y en los casos que á juicio de la Comisión fuera necesario, debiendo ser en los dos casos, la jornada acostumbrada de siete horas, á no ser que por abundancia ó escasez de trabajo, sea acordara variarse en reunión general. En los trabajos por administración se clasificarán los jornales, considerándose el mínimum de 5 pesetas, salvo en los casos que por edad avanzada, por enfermedad ó agotamiento físico se creyera necesario fijarles un jornal prudencial á sus fuerzas.

Artículo quinto. Correrá á cargo del Sindicato todo el herramental de manos y el luciado de toda clase de herramientas.»

Es doncs, el «Sindicat Productor d'Obrers Picapedrers», de Barcelona, una cooperativa de producció de les de forma mixta.—R. N. C.

ALTRES NOVES

Existeixen actualment a Barcelona algunes vagues parcials de poca importancia en cases de construcció de teles metàliques, de llits tornejats y en algunes altres, molt poques.

—Per iniciativa de l'Associació de la Dependencia Mercantil, S. O. enlairará un missatge al governador civil demanatli que fassi complir rigurosament la llei del descans dominical. Ahir l'havien firmat ja 21 societats.

REUNIONS

El Sindicat d'Enquadernadors y ratlladors celebrarà assamblea, el diumenge, dia 10, a les dèu del matí, en el Centre Obrer, Nou de Sant Francesc, 7.

—La Societat de constructors de carruatges, el dia 10, a les nou del matí.

—Els constructors de caixes de cartró, el dia 9, a les nou de la nit.

—Els sabaters, avui, a les nou de la nit.

Totes aquestes reunions se celebraran en el local de S. O., carrer Nou de Sant Francesc, 7.

FÓRA DE BARCELONA

CONGRÉS COMARCAL A VIC

Congrés comarcal a Vic.—Va celebrarse els dies 26 y 27 del mes passat.

Assistiren al Congrés els següents delegats:

De Vic: Pels semolers, Pere Suñé; pels fusters, Gonzal Relats y Francisco Serra; pels paletes, Josep Anglada y Domingo Agreda; pels mestres de casa, Joaquim Suriñach; per les tres basses de vapor, Josep Blanch y Bonaventura Selval; pels curtidors, Josep Salarich y Segimond Viñas; per la Federació comarcal de mestres de casa, Antoni Alier.

De Torelló: Per les tres Classes de Vapor, Pere Bofia y Josep Rosanes, adherida la Societat de fusters.

De Sant Hipòlit de Voltregà: Per l'Art Fabril, Josep Bufià y Josep Vilaró.

De Rida: Per l'Unió Fabril, Antoni Vilaseca, Antoni Solà y Aleix Castells.

De Montesquiu: Per l'Unió Obrera, Marian Sangüesa y Miquel Escarré.

De Manlleu: Per la Societat d'Agricultors, Bartomeu Aguilar; per la de paletes, Miquel Soler; per l'Art Fabril, Pere Tarrés, Joan Codina y Emili Planas, representant, respectivament, als teixidors jornalers y filadors.

Total d'entitats o oficis representats: 14. Nombre de delegats, 25.

El Coingrés que's reuní en el Centre Obrer de la ciutat vigatana, celebrà cinc sessions: una preparatoria, tres de treball y una de clausura.

En la preparatoria, se nomenaren tres ponencies: una pera dictaminar sobre la organisació y orientació a donar a la Federació Obrera comarcal, objecte primordial del Congrés; la segona pera estudiar l'organisació y estat dels organismes dels obrers de la comarca pera veure de constituir sindicats de tots els oficis y establir una Solidaritat entre tots ells en la lluita societaria, y la tercera, pera dictaminar sobre si s'havia d'establir en la Federació el principi d'associació a base múltiple.

En la primera sessió de treball, després d'acordarse que cada entitat present no representava més que un vot, se posà a discussió'l dictamen de la primera ponencia.

Heusaquí'ls paragrafs més sobressurtints del dictamen, que fou aprovat per gran majoria, després d'un llarg debat.

«Esta Ponencia afirma desde luego la necesidad de organizar la Federación Comarcal.

»Al hacer esta afirmación se basa en que, estando aisladas las sociedades locales, aunque estén federadas entre sí, la lucha, sobre todo en los pequeños pueblos ó colonias, se hace sumamente difícil. Organizada la Federación Comarcal, además de poder hacer más intensa la propaganda societaria, podrá impedirse más fácilmente que los obreros pasen á otras localidades á ocupar las plazas de los huelguistas.

»Puede organizarse la Federación por medio de adhesiones individuales de las Sociedades de la región, debiendo dirigir todos los esfuerzos, no obstante, para la adhesión íntegra de las federaciones locales.

»Las Sociedades que integren esta Federación han de ser de resistencia al capital, agenas á toda política ó dogma religioso y que se mantengan en el terreno de la lucha de clases.

»Para la organización de la Federación se nombrará un Comité directivo ó central, en la forma que designe la Asamblea, y en cada localidad se designarán dos delegados, uno del Arte Fabril y otro de Artes y Oficios, que se entenderán con el Comité directamente en nombre de las organizaciones, interín no esten en vigor los Estatutos Federativos.»

En la tercera sessió—segona efectiva—se acordá la forma de constitució del Comité directiu de la Federació, aprovat en la sessió anterior, y el lloc de residencia del mateix.

El comité residirá a Vic y es composará d'un secretari general, d'un tresorer, de un comptador y de quatre vocals. S'acordá també que dit Comité s'encarregui de redactar un projecte d'Estatuts de la Federació y que aquests se publiquin en els periódics obrers de Barcelona a fi de que les seccions puguin estudiarlos y presentarhi les esmenes que creguin.

Tot seguit s'aprová per unanimitat el dictamen de la segona ponencia, en el qual se consigna que és necessari que les societats de resistencia dels diferents oficis, se prestin mutuu apoi, tant pera associar als obrers d'un mateix ofici com pera anar ab mes forses a la lluita social.

En la quarta sessió—tercera de treball—que tingué lloc el dia 27, el tema presentat per la Societat de Paletes de Manlleu, preguntant «Es convenient crear en la Federació d'Arts y Oficis, una Caixa de Invalidesa y Vellesa?», va donar lloc a que la tercera ponencia emitís dictamen favorable sobre l'establiment de sindicats obrers sobre basa múltiple y en aquest concepte proposar la creació d'una Caixa d'Invalidesa y de Vellesa.

El dictamen fou aprovat per 15 vots contra 3 y una abstenció, després d'una llarga discussió.

En la sessió de clausura després de adoptarse per unanimitat una proposició, adherintse el Congrés a la declaració del «boycott» fet per la Societat Art d'Imprimir contra «El Progreso», la majoria dels delegats varen donar compte de l'estat de l'organisació y de lluita societaries en els seus respectius llocs de residencia y feren vots pels triomfs dels ideals d'emancipació del proletariat.

ALTRES NOVES

A Sitges la Societat de Pescadors té declarada una vaga en la barca del patró mariner Antoni Rosés (a) Selino, y a tres patrons més que ajudaren an aquest. Motivá la qüestió l'haver el «Selino» en una declaració judicial que prestá, ofés y intentar perjudicar a l'esmentada Societat y haver entaulat després contra aquesta un judici, que fou refusat pel tribunal, per suposades menasses.

—La Societat obrera «L'Amistat» de Girona, publicará un periódic mensual, ab el titul de «Boletín Económico.Social.»

GUÍA SINDICAL

Pera facilitar la comunicació directa entre les organisacions sindicals catalanes y els Sindicats del mateix ofici a l'extranger publiquem a continuació les adresses dels Secretariats internacionals dels Sindicats:

Secretariat internacional dels miners, Thomas Ashton, Old Road, Manxester (Anglaterra).

Secretariat internacional dels tipògrafs, P. Stautner, Berna (Suissa).

Secretariat internacional dels dependents de comers, Max Josephson, Besinbinderhof, número 57, Hamburg (Alemanya).

Secretariat internacional dels sombrerers, A. Metzschke, Nordstr, 57, Alenbourg (Alemanya).

Secretariat dels litògrafs y oficis similars, Georges D. Kelley, Upper Brook Street, 63, Manxester (Anglaterra).

Unió internacional dels obrers metalúrgics, Aleix, Schlicke Roestestr, 16 b., Stuggart (Alemanya).

Secretariat internacional dels sastres, H. Stuhmer, Koepenickerstr, 126, Berlin, S. O., número 16 (Alemanya).

Comissió internacional de propaganda dels esculptors, P. Dupont, Bergmannstr, 63, Berlin, S., 53 (Alemanya).

Federació internacional dels obrers de transports, H. Jochade, Besendinderhof, 57, Hambourg, 1 (Alemanya).

Secretariat internacional dels obrers fusters, Th. Leipart, Adlerstr, 43, Stuttgart (Alemanya).

Secretariat internacional de pellaires Ernst. Schubert Holsteinischer Kamp, 39, a., 1, Hambourg, 22 (Alemanya).

Secretariat internacional d'obrers en porcel-lana, Fritz Zietsch, 3, Charlottenbourg (Alemanya).

Secretariat internacional dels obrers picapedrers, Rob. Kolb, Elisabethenstr, 28, Zurich (Suissa).

Llibres y Revistes

LA REVUE SOCIALISTA (desembre de 1908).

En Walter-Jourde publica un estudi titulat el «neomarxisme». Ab aquesta paraula vol designar l'articulista en política, lo que a Alemanya l'escola nascuda del moviment hegelià califica de «energitisme». Així diu: «l'exposició paralela de la teoria energètica, que no és altra cosa que el monisme, mostrará com tantost per una simple analogia tantost ajudantse mutuament l'hegelianisme y el marxisme preparen la via als hilozoistes moderns, pels quins la vida ho explica tot». Per en Walter.Jourde a l'exaltar en Marx com una cosa fatal l'imperi de la justicia social, ha fet obra regresiva. Es per no haver volgut veure més enllà del món econòmic creat per l'inteligencia, que en Marx s'ha enganyat. En la societat primitiva—afegeix—l'igualtat era completa fundada sobre una mateixa privació; en la societat definitiva, tal com la crearà l'esperit humà, quan haurà recobrat el seu domini, no podrà existir sense'l seu indefectible corolari la llibertat. Y aqui apareix en tota la seva amplitut el problema capdal de la llibertat, considerat per Hegel com el «postulat inevitable de l'idea pura».

Inserta ademés una llissó explicada per en Fournière a la nova Universitat de Bruxeles sobre «El socialisme y l'associació».

Segons ella, per l'escola marxista'ls treballadors deuen organisarse pera estar disposats a recullir l'herencia del capitalisme, quan estigui al seu máximum, la concentració de les forses de producció y de cambi. En aquest moment històric futur, la forma de cambi s'hauria rebelat contra la forma de producció. En ell, entre la ruptura final de l'equilibri del nostre règim econòmic actual, se veurà sorgir de la catàstrofe el Socialisme.

Però la catàstrofe anunciada per en Marx no és el fi fatal del règim econòmic present. Els truts y els cartells regulen la producció segons les necessitats del consum. Ademés, la classe mitja, fins llespresa per la concorrencia dels grans organismes industrials y comercials no's fon en el proletariat. S'incorpora als rengles de la jerarquia capitalista y se troba interessada en el manteniment del règim. Aquests fenòmens tan diferents de les previsions del marxisme, descrits a Alemanya per en Bernstein, a Bèlgica per en Vandervelde y a Italia per en Turati, han fet sorgir una altra contradicció: la de la doctrina socialista acceptada fins aquí y la dels fets que s'imposen a l'atenció fins dels menys clarividents. Això és la causa de la crisi que experimenten els partits socialistes, que han evolucionat a mida que per les necessitats de la lluita s'han anat trobant ab contacte directe ab la realitat.

Els partits socialistes no han regonegut fins aqui d'entre les associacions que aumenten, el poder y la llibertat de l'individu, més que'l sindicat y la cooperativa de consum. Han procurat contenir el sindicat y ferne una de llurs unitats constituients o subordinàrsel. Però exceptuant Bélgica, els sindicats no's contenen en els límits dels partits socialistes. Fins quan, com a Alemanya, estan constituits per una majoria grossa de socialistes, els sindicats refusen de considerarse com anexe de la Democracia Social y proibeixen com va passar en el Congrés de Colonia que

se disposi d'ells pera la vaga general política.

Acaba aquest treball parlant d'una socialisació de totes les formes d'activitat econòmica, anant más enllá del colectivisme simplista dels primers temps.

Més a més continua la «Revue Socialiste», publicant els estudis den Custry sobre les Reformes y la Revolució, la correspondencia den Benoit Malon, y unes notes den Guernut sobre'l Congrés radical de Dijon.

⁂

LES ANNALES DE LA REGIE DIRECTE.

L'autor de «La Democratie Socialiste A. llemande» y eminent professor d'Economia a l'Universitat de Ginebra, Edgard Milhaud, acaba d'inaugurar una revista bimensual intitulada «Les Annales de la regie directe».

Aquesta revista, de la que'ns anirem ocupant ab detenció en els números pròxims, se proposa, segons diu la presentació, recullir tota mena d'estudis, observacions y estatístiques sobre la nacionalisació y municipalisació de serves industrials, comercials, agrícoles y llurs resultats en el món.

El número primer conté entre altres, un article sobre'ls sindicats dels funcionaris de l'Eugeni Fournière, un estudi sobre'l monopoli dels cereals a Suissa den Robert Seidel; curiosos observacions sobre'l treball en els serveis industrials de Zuric, per en Joan Ligg; un article den Milhaud sobre les noves convencions de les companyies de carrils de l'Oest y Orleans, y además, notes d'informació sobre les societats anònimes angleses de 1907, cartells internacionals, les nacionalisacions de l'Austria, nacionalisació de l'hulla blanca en el comité de Saint-Gall, la proposició den Carlier sobre nacionalisació de les asseguranses a Fransa, els dipòsits municipals de llet esterilisada a Anglaterra, y sobre un projecte de fàbrica municipal de ciment a Viena.

⁂

ESCOLA D'ESTUDIS SOCIALS SUPERIORS DE PARÍS. (Programa del curs).

De les quatre seccions en que està dividida dita Escola, o siguin Escola de Moral y Pedagogia, Escola de periodisme, Escola d'Art y Escola Social, aquesta darrera és la que'ns interessa.

El Comité d'Ensenyansa d'aquesta Secció de l'Escola, format per distingits professors, té encarregades an els homes més competents a Fransa en Ciencies socials, una serie de conferencies comprenent un ample conjunt de temes, que per sa extensió no'ns és possible reproduir.

No obstant direm que en René Worms de «La Revue Internacionale de Sociologie», està encarregat d'un curs. En Carles Rolland explicarà'l moviment social contemporani, y el professor de Dret de la Universitat de Burdeus, Duguit, parlarà sobre les transformacions de la noció jurídica de la proprietat.

⁂

THEORIE DU SALAIRE ET DU TRAVAIL SALARIÉ.

En Christian Cornellisen té a son balans com autor una obra considerable. En la «Theorie de la Valeur», publicada l'any 1903, havia représ integrament les teories de Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons, y sobre tot les de la moderna escola austriaca, exposades per en Böhm-Basverk en l'interessant y segura obra de exposició científica «Positive Theorie des Capitales», pera ferne una crítica aguda. En ella la noció de riqueses, de bens econòmics y bens no econòmics, és estudiada ab detenció; les teories clàssiques «teoría utilitaria» y «teoria al valor de treball» eren objecte d'una crítica sugestiva. Més ara dona a llum nous seriosos estudis de investigació, editats per la casa Guard y Brière, els que segons el plà establert, són dedicats a la teoria del salari y del treball salariat. L'autor ha donat un lloc preponderant a l'estudi de les condicions reals del treball (càlcul de salari, llegislació obrera, tipu de salari en les professions y oficis) y a les influencies econòmiques a que obeeixen, pera deduirne una teoria general del salari. La repercussió que ha de tenir aquesta obra en els medis obrers cultes, per compendre'ls factors econòmics que determinen el salari, ja's pot suposar. Recomanem, per tant, el seu estudi als nostres llegidors, mentres preparem un treball per donar a conèixer ab més extensió'ls elements en que basa en Cornelissen la seva darrera obra.

⁂

LA REVUE SYNDICALISTE.—Números dels dies 1 y 15 de desembre.

Sumari del dia 1: Condemna de les Federacions d'oficis, per en Raoul Lenoir. En els límits del sindicalisme, per Labadie. Els contractes de tarifa a l'Austria, per Deusch. El Congrés internacional textil de Viena, per Shaw. Sumari del dia 15.

⁂

EL MOVIMENT SINDICAL DELS ESTATS-UNITS, per Chagrin.

En 1907 les organisacions sindicals americanes comprenien 128 unions. El nombre d'adherits en els sindicats americans és el de 2.060.044 treballadors organisats. L'organisació central dels sindicats és la Federació Americana del Treball (agrupa un 78 per 100 de tota la massa dels sindicats.)

⁂

ELS CONGRESOS ITALIANS DE 1908, per Foa.

La Confederació General del Treball italiana ha celebrat el primer Congrés, agrupant 300,000 obrers organisats. La decisió presa pel Congrés fou la de que la Confederació deu apoiarse sobre tots els partits que accepten la lluita de classes. El partit socialista italià ha celebrat el seu desé Congrés a Florencia. Desde'l Congrés de Módena la vida s'ha retirat del partit per anar a la C. G. T. Les tres tendencies del Congrés foren reformisme, integralisme y revolucionarisme. La fracció revolucionaria intranzigent va obtindre 6,000 vots contra 18,000 recullits per les dues altres fraccions associades.

⁂

«THE I. L. P. JEAR BOOK FOR 1909».

—Hem rebut l'anuari pera 1909, del «Independent Labour Party», que ha compost, el distingit escriptor societari y diputat «Labeutista» Mr. Philip Snowden.

Es un llibret de 104 planes interessantíssim, puig dona a coneixer fidelment l'intensa vida societaria anglesa durant l'any que acaba de finir. No podem fer en aquest número, més que donarne un extracte del sumari, Heuselaqui:

El pressupost de 1908.—Moviment comercial.—Beneficis del Comers del cotó.—Diari del Parlament.—El Comers de queviures.—50 anys de Progrés.—Producció del gas.—I. L. P. Conferencia de 1908.—Accidents en l'industria.—L. P. conferencia 1908.—El «Labour Party» (construcció y organisació).—El partit obrer a Australia.—Les 8 hores als miners.—Les eleccions municipals en 1908 (analissi dels vots o escrutinis obtinguts pels labouristes y socialistes.—Id. dels demés partits anglesos).—L'acta (o llei) de pensions a la vellesa.—Sobre'l tresor públic (cost de la monarquía anglesa y de la conservació dels Palaus y Parcs Reials, gastos de la Cambra dels Comuns de la dels Lords, pensions etc.—Una altra moneda.—Nostra terra.—El Deute Nacional.—Eleccions parlamentaries en 1908.—La Degeneració física.—Empleus públics y particulars.—Instrucció referent a ferrocarrils.—Regulació de registres.—La matansa dels Ignocents.—Prevenció de la creixensa de la mortalitat infantil).—El partit «Social Democratic».—El socialisme a casa nostra, en 1908.—El socialisme a l'extranger, en 1908 (a Alemanya, Fransa, Turquia, Cuba, Suiza, Grecia, Espanya, Holanda, Finlandia, Suecia, Austria, Italia, Bélgica, Nova Zelanda y América).—La reforma dels Aranzels no osignifica treball per atothom.—Les «Trades» Textils.—Congrés de les Trades Unions en 1908.—Aument y progrés de les Trades Unions (a Anglaterra y a fora.)—20 anys dels «sense feina». N (dels vaguistes forsosos o de «chomage».—La llei de 1905, sobre'ls «sense feina».—Quins poden ésser candidats a les corporacions populars.—Moviment feminista en 1908.—Asseguranses obreres a Alemanya.—Els «llibres blaus» de l'any.

⁂

Hem rebut també'ls núms. corresponents a desembre de les grans revistes angleses «Labour Leader» (orgue del I. L. P.) y «Justice» orgue del «Social Democràtic Party.» En els dos darrers números del primer en J. F. Mills hi publica uns admirables treballs sobre «Lo inútil y son destí», «The unfit and their fote» en els quals estudia la mortalitat, el pauperisme, la bogeria, els «sense treball» etc., etc., a Anglaterra. Són unes xifres esgarrifoses que ja'ns farem conéixer a nostres lectors. Altres notables articles contenen, de Keir Hardie (el «leader» dels laboristes), den Macdonald, den Perris, de Margarida, MaMillan.

En el «Justice», també, hi han interessants notes den Herron, Dawson, Saint. Nihal, Stokes, Finey, Quelch, etc., etc. y una extensíssima informació del moviment societari mondial.

Petita correspondencia

JOAN SAURI.—No podem publicarho. Recordi que en l'article de presentació d'aquesta Plana, deiem que «la «Tribuna lliure» estarà sempre bastida a disposició de tothom, pera que desde ella se puguin llensar les idees (però sols les idees, entenguis bé)...» Y no són certament idees lo que exposa vostè en son treball, sinó consideracions massa personalistes.

D. R.—El seu original no és aprofitable. No li retornem perquè no és costum del periòdic.

UN SUSCRIPTOR.—Li agraim l'observació y la tindrem en compte.

Botlletí comercial

Societats y ferrocarrils

Ingressos de la Companyia dels Camins de Ferro del Nort d'Espanya

LÍNIES	Kilóms. en explot.	Ingressos el 20 desembre 1908 — Pessetes	Cts.	1907 — Pessetes	Cts.	Diferencia — Pessetes	Cts.	Ingressos desde 1 janer al 20 desembre 1908 — Pessetes	Cts.	1907 — Pessetes	Cts.	Diferencia — Pessetes	Cts.
Madrid a Irun y sos ramals	905	1.043,621'99	1.090,603'06	—	46,981'07	40.986'46'53	39.649,456'96	+	1 337,009'57
Alar a Santander.	139	78,074'81	81,191'83	—	3,117'02	3.192,433'35	3.131,596'82	+	59,836'53
Saragossa a Pamplona y B.	773	619,199'73	665,126'05	—	45,926'32	24.699,669'88	24.705,956'44	—	6'56
Tudela a Bilbao	249	269,435'55	252,054'88	+	17,380'67	9.446,059'92	9.195,858'05	+	250,201'87
Almansa a Valencia y Tar.	524	544,183'55	552,915'20	—	8,731'65	17.232,711'99	16.199,139'96	+	1.033,572'03
Asturias, Galicia y Leon.	741	626,061'04	629,673'38	—	3,612'34	22.172,074'00	21.408,380'10	+	763,693'90
Villahona a Avilés . . .	21	22,761'05	28,548'38	—	5,787'33	952,375'80	1.060,038'48	—	107,662'68
Ciaño a Soto de Rey. . .	22	22,767'43	20,739'83	+	2,027'60	755,338'41	693,868'70	+	61,469'71
Lleida a Reus y Tarragona.	103	69,928'07	53,276'66	+	16,652'01	1.824,610'89	1.753,117'44	+	71,493'45
San Joan de los Abadeses	112	98,986'37	97,580'10	+	1,406'27	3.452,723'78	3.240,368'25	+	212,355'53
Valencia a Utiel	88	29,730'92	20,755'21	+	24'29	1.066,818'86	948,333'91	+	58,484'95
TOTA LA XARXA. . . .	3.681	3.424,750'51	3.501,463'98	—	76,713'47	125.991,024'12	122.354,993'38	+	3.636,030'54

Barcelona, 30 de desembre de 1908.—El sub quefe del trafeo, *J. Xipell.*

Mercats de Catalunya

FIGUERES: (1 janer). —Blat de 20 a 00'00 quartera; mestall, 00 a 00 id.; ordi, de 00'00 a 00'00; civada, 09'50 a 00'00; ségol, de 00'00 a 00'00; blat-de-moro, de 12'00 a 15'00; monjetes, de 20 a 22; id. caragirats, a 23; faves, 13'00 a 14'50; favons, 15'00 a 15'25; besses, 12'25 a 14'00 cigrons, de 26'00; mill, de 13 a 13'75; panís, de 00'00; patates, de 10'00 a 10'25; càrrega; alls, de 0'00 a 0'00 forc; ceves, de 0'00 a 0'00; gallines primera, de 7'00 a 9 parell; gallines segona, de 5'00 a 7; pollastres primera, de 4'00 a 8'00 pollastres segona, de 2'00 a 4'00; conills primera, de 3'50 a 6'50; conills segona, de 1'50 a 3'00; anecs, de 7'00 a 9'00; oques, de 0'00 a 0 una; ous, de 1'50 a 0' 00 dotzena; id., 30 dotzenes, de 45'00 a 46'00; olis, de 15'25 a 15'50 mayal; userda, de 0 a 0'00 quintá; civada granada, de 9'50 a 0; palla, de 0'00 a 2'00; aufals de 0'00 a 0'00.

LLEIDA: (1 janer. — En el mercat de grans regiren els preus seglents:

Blat montanyés superior, a 18'50 pessetes; idem. mitjà, a 17'75; idem. hòrta; primera, a 16'50; id. segona, a 16'00; ordi, de 8'25 a 8'50; blat-de-moro, a 11 mongetes, primera a 25 y segona a 22'00; faves a 13'25; favons, a 13'50

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL. — Avui, tarda, a ¼ de 5, Grandiós èxit. «El llamp de la guerra, general Milhomes» y El detectiu Jeph-Roch-Homs». Vespre a les 9, «El detectiu Jep-Roch-Homs» y «El llamp de la guerra, general Milhomes. Demà, dimars, vespre, y demà passat dimecres, diada de Reis, tarda y vespre, «El detectiu Jeph-Roch-Homs» y «El llamp de la guerra, general Milhomes,

La funció d'aquesta nit està dedicada a les representacions del Municipi y d'altres entitats de Saragossa.

En la funció de dimecres, tarda, diada de Reis el general Milhomes, rifarà joguines pera les criatures. Dijous, dia 7, vespre, estrena de la comedia en un acte, d'Henry Bordeaux, «Desglàs» (L'ecran brisé). Dissabte, dia 9, vespre, estrena de la comedia dramàtica en 4 actes, de Henry Arthur Jones, «Els hipòcrites».

Se despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Avui, dilluns y demà, dimars no hi haurà funció.

Dimecres, penúltima de «Tannhauser».

Dijous, estrena de «L'assalto al mulino».

Pròximament «Lohengrin».

TEATRE CIRCO BARCELONÈS. — Gran èxit de LIANE D'EVE, cada vegada és més aplaudida aquesta artista, sense rival en son genre, estrella de moda a París que'l públic pot admirar totes les tardes a dos quarts de set y nit a dos quarts de dotze.

Altre èxit, el graciosíssim número Miss Bow et son Excèntrique.

Debut pera avui, The Sisters Romanos, notables ballarines acrobàtiques.

The Royal Morecan Arabs Troupe qual debut s'anuncià pera avui, no tindrà lloc fins demà, dimars, perhaver sortit ab retràs de París.

Preus sumament econòmics desde'l primer de janer.

TEATRE CATALA ROMEA. — Avui, dilluns, tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a dos quarts de nou. Funció magna de broma. Programa del dia d'Ignoscents de grandiòs èxit. «Aí que ve la dònal»; «L'hostal de la llebra»; «Gli amanti di sancti di guixi» «Circol eqüestre còmic»; y «La deria de D. Pau».

Demà, dimars, funció extraordinaria. Regal entre la concurrencia. Rifa d'una unsa de perruca (16 duros or), posantse en escena les obres Qui... compra maduixes»; L'hostal de la llebra»; «Gliamanti di sancti di guixi»; Rifa; y «La deria de D. Pau».

Dimecres, tarda. Els Reis a Romea. Rifa de joguines entre la gent menuda. «Les bodes den Cirilo»; «Lo castell dels tres dragons» y «Qui... compra maduixes». Nit, «La taca de café»; «Lo castell dels tres dragons».

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE TÍVOLI.—Avui, dilluns. Gran matinée. Primer, «Los guapos»; segon, «La república del amor». Butaca y entrada, 1 pesseta; entrada general, 30 cèntims. Nit. a les nou, benefici de la primera tiple Juanita Parés prenenthi part el notable tenor Marcel M. Rosal. Primer, «El cabo primero»; segon, «Bohemios», per J. Parés y Rosal. En aquest intermedi la beneficiada cantarà l'aria de les joies de l'òpera «Faust», dirigint la orquestra'l mestre Pérez Cabrero; tercer, «El barbero de Sevilla.

Demà, dimars, no hi haurà vermouth pel Festival dels empleiats de tramvies. Nit, gran funció estrenantse «Moral y C.ª».

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE DE NOVETATS. — Avui, dilluns, Funció d'abonament corresponent als dilluns dramàtics a càrrec de la Lliga Regionalista. Tres obres de gran èxit. La comedia en dos actes, «Gent d'ara»; el monòlec «Casat!»; y la comedia en dos actes y cinc quadros, «El gran detective Olmez». Butaca ab entrada 2 pessetes. A les nou.

Demà, dimars, «Gent d'ara»; «Casat!» y «El gran detective Olmez».

ELDORADO (TEATRE DE CATALUNYA.) — Gran companyia còmica Balaguer-Larra. — Avui, diuns. Dia de Moda. La comedia en dos actes, «El oso muerto» y estrena a Barcelona de la comedia en dos actes, de Miquel Ramos Carrión, «Mi cara mitad», estrenada ab extraordinari èxit al teatre Lara de Madrid. A les nou.

Demà, dimars, «Los chorros del oro»; «La fuerza bruta» y «Mi cara mitad.

Dimecres, tarda y nit. «El amor que pasa» y «Mi cara mitad».

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE GRANVIA. — Gran companyia còmic-lírica. — Avui, dilluns; tarda, a les sis, gran secció: primer, «El perro chico»; segon, «El talismán prodigioso»; tercer, secció de cinematògraf. Nit, no hi haurà funció pera donar lloc a l'assaig general de la sarsuela en un acte y dos quadros, original de Manuel Fernandez de la Puente, música de A. Vives,

La mujer de Boliche

que s'estrenarà demà, dimars, ab assistencia dels autors. Nou decorat y vestuari.

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE NOU.—Companyia còmic-lírica, de primer orde. Avui, dilluns, tarda, a les quatre, enzilla, primer, «Picaros reyes»; segon, «El cierre dominical»; a les cinc, doble, primer, «La presidiaria»; segon, «Toros en Aranjuez». Nit, a un quart de dèu, especial, primer, «La república del amor»; segon, «Los liberales»; tercer, «Las hribonas».

El divendres, estrena «El cortijo de la Gloria».

NOTA.—Aviat estrena «Si las mujeres mandasen», en quina obra debutarà la banda de cornetes formada per les senyoretes del chor; pera l'obra s'està confeccionant un riquíssim vestuari y pintant el decorat.

TEATRE SORIANO

Exit Renee	Exit Foques
Renee Exit	Foques Exit
Exit Renee	Exit Foques
Renee Exit	Foques Exit
Exit Renee	Exit Foques
Renee Exit	Foques Exit
Exit Renee	Exit Foques
Renee Exit	Foques Exit
Exit Renee	Exit Foques
Renee Exit	Foques Exit
Exit Renee	Exit Foques
Renee Exit	Foques Exit

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE PRINCIPAL. — S'expendeixen vales a la Sucreria Puigdomenech, Rambla de les Flors, 30, botiga; El Vano. Hospital, 19 y Sombrereria Lluch, Nou de la Rambla, 4.

Cinematògrafs

PABELLÓ TETUAN.—En cinematògraf, magnífiques pelícoles y atraccions noves, cada setmana nou programa. Seccions dissabte, nit; diumenge y dijous, tarda y nit.

TOS BRONQUITIS — Pastilles — CATARROS curats per les
BRACHAT

COLECCIONISTES DE POSTALS!!
Els albums
LA UNIVERSELLE
són els millors

LA «POCHETTE INTERNACIONAL»: 50 hermosos segells, tots diferents, COLONIES ANGLESES, ALEMANYES, VELLA EUROPA etc. Valor real, 12 francs NET 5 francs
LA CASA VICTOR ROBERT
83, RUE DE RICHELIEU, PARIS
envia franc el Catàleg d'Ocasions (Series, Lots, Assortits, oleccions, etz., etz.), ab PRIMA GRATUITA
Demanar el CATALEG DEL TIMBROFIL
que acaba d'aparèixer
Gratis — Franc — Ab prima

Número 2

LA PERMANENT

A 4 duros, cortinatges confeccionats de 2 metres ample per 8'10 alt, ab dos panys, cenefa, sarrell y abrassaderes.

Número 5

Gran assortit en llits a 8 duros, taules de noguera a 4 duros, cadires a 6 duros dotzena, bufets a 10 duros, armaris ab lluna a 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros, sommiers desde 6 pessetes y silleries de respatller tapissades a 18 duros.

Número 4

7, Plassa Universitat, 7

Aquesta casa desde l'any 1895 té establert el sistema de no embarcar ni facturar cap genre que no estigui abonat son import.

Número 6

CURACIO RAPIDA Y SEGURA
de les Malalties Urinaries
S'OBTÉ USANT SOLAMENT EL CONEGUT Y ACREDITAT PRODUCTE
SANTALOL SOL
GONOROL
Unic principi actiu de l'Essencia de Sàndal, qual eficacia ha estat regonegudа com superior a quants medicaments s'anuncien pera curar la BLENORRAGIA en totes ses manifestacions, *Cistitis, Albúmina, Incontinencia* y altres. Mètode senzill y econòmic.
Avís important: Pera evitar en quant sia possible que'ls malalts puguin ésser sorpresos en sa bona fe o ignorancia, demanin sempre SANTALOL SOL ab el nom de *Gonorol*, que hem patentat expressament a dit objecte.
Venda en totes les Farmacies, dirigint les demandes, reclamacions y consultes a FARMACIA SOL, *Corts, núm.* 606 (xamfrà a Balmes). *Barcelona.*

MITGES Y MITJONS
Sense cap costura
EN CLASSES FINES
De duració sens igual y les més còmodes. Se arreglen perfectament. Confecció a mida y venda al detall.
ANTIGA CASA VIETA
NOU DE SANT FRANCESC, núm. 5
junt al carrer de Escudellers

EL GESTOR
Ferràn VII, 43, primer, segona
Cobro de crèdits y tramitació de tota classe d'assumptes litigiosos. Condicions ventatjoses. No s'exigeix cap desembors.
De 11 a 1 y de 5 a 7.

Mobles de A. Dirat
Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 12 portes. Mendizábal, 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

Se VEN cotxet y burro e tit. Ra ó Conquista, 98.—Badalona.

VIUDOS y SOLTERS
Diferentes senyoretes de totes edats y ab dots o fortunes desde 100 a 100,000 duros, o més, desitgen casarse com Déu mana. Totes sòn honrades, instruídes y de bones families. Escriure (ab sello dins de la carta) a don J. Calderon, Rambla de Catalunya, 46, primer. Casa formal

Pianos nous
DE LLOGUER
DESDE 10 PESSETES MENSUALS
CARRER DE RAMELLERES, NÚM. 19, PRINER

L'ANTI-REUMATISME "ROPS" cura tots els
REUMATISMES
LAGRANGE, farmacèutic preparador — Issigeac (Dordogne)

ESQUELES
MORTUORIES
Se n'admeten en la imprempta d'aquest diari, fins a dos quarts de tres de la matinada.
TELEFON 2,298

CALORIGENE
Cura en una sola nit la TOS, els REUMATISMES DOLORS DE COSTAT, LUMBAGOR, TORTICOLIS y totes les afeccions causades pel fred
Es un remei facil y nèt, no exigeix sacrificis de costums y evita l'ús de drogues tant perjudicials per l'estòmac.

LES DOCUMENTS DU PROGRÈS
REVISTA INTERNACIONAL
Mér interessant si fos possible que cap dels números anteriorment publicats, és el corresponent al mes de desembre.
La discussió que ha tingut lloc darrerament a Fransa sobre l'abolició de la pena de mort, fa de vibrant actualitat l'article que M. Lino Ferrari. procurador general de Roma, publica sobre l'abolició de tant inhumana pena.
La relació dels fets barbres comesos are fa poc al Japó y brillantment escrita pel professor de Nagasck, M. Bryan, suscita en l'ànim protestes enèrgiques de tots els homes civilisats,
El progrés social ha donat un pas importantíssim ab la creació de les lligues de compradors.
Una explicació clara y sintètica de l'objecte d'aquestes lligues la dona M. Josep Bergeron, secretari general de la L. S. de C. de Fransa.
Molts altres articles notabilíssims, y unes magnífiques cròniques dels diferents moviments mondials avaloren el número are publicat.
SE SUSCRIU EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ
UN ANY, PTES. 15.—UN NÚMERO, PTES. 2

FORA PEL MOIXI!
Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANO treuen en pocs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixi (vello) a la cara y brassos, pera que aixi puguin destruirlo
UN POT. 2'50 pesetes. S'envia certificat per correus si per endavant se reben 2'50 pesetes en lliurassa de Giro Mútuo en segells de correu.
FARMACIA BORRELL
COMTE DEL ASSALT (CARRER NOU) 52, BARCELONA

PURGANTS
— El millor dels purgants coneguts es el —
The des Alpes de RECH

Lubrificant ORIONE substitueix als olis minerals y d'oliva ab un 90 % d'economía Ensaig de franc. Fabricant Sabadell y Henry, S. en C.